

บทที่ ๔

วิเคราะห์ความสำคัญของพระธาตุอิงฮังที่มีต่อวิถีชีวิตของประชาชน แขวงสะหวันนะเขต สาธารณรัฐ ประชาธิปไตย ประชาชนลาว

พระธาตุอิงฮังมีความสำคัญต่อวิถีชีวิตของประชาชนแขวงสะหวันนะเขตเป็นอย่างมาก โดยจำแนกออกเป็น ๔ ด้าน คือ ทางด้านกายภาพ (กายภาวนา) ทางด้านสังคมและสิ่งแวดล้อม (ศีลภาวนา) ทางด้านจิตใจ (จิตตภาวนา) ทางด้านปัญญา (ปัญญภาวนา) ดังจะได้นำกล่าวถึงต่อไปนี้

๔.๑ ความสำคัญของพระธาตุอิงฮังที่มีต่อวิถีชีวิตของประชาชนแขวงสะหวันนะเขต ทางด้านกายภาพ (กายภาวนา)

มนุษย์มีความสัมพันธ์กับสิ่งแวดล้อมอย่างแนบแน่นในอดีตปัญหาเรื่องความสมดุลของธรรมชาติตามระบบนิเวศยังไม่เกิดขึ้นมากนัก ทั้งนี้เนื่องจากผู้คนในยุคต้น ๆ นั้น มีชีวิตอยู่ใต้อิทธิพลของธรรมชาติ ความเปลี่ยนแปลงทางด้านธรรมชาติและสภาวะแวดล้อมเป็นไปอย่างค่อยเป็นค่อยไป จึงอยู่ในวิสัยที่ธรรมชาติสามารถปรับดุลของตัวเองได้ กาลเวลาผ่านมาจนกระทั่งถึงระยะเมื่อไม่กี่สิบปีมานี้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในทศวรรษที่ผ่านมาภาวะโลกร้อนขึ้นในบางส่วนของโลกและปัญหาดังกล่าวนี้ ก็มีลักษณะคล้ายคลึงกันในทุกประเทศทั้งที่พัฒนาแล้วและกำลังพัฒนา ดังนั้น บริเวณพระธาตุอิงฮังจึงต้องมีการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม เช่น การดูแลรักษาและอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมรอบองค์พระธาตุ ทำให้ภูมิทัศน์รอบองค์พระธาตุนั้นสวยงามและไม่มีมลภาวะ ซึ่งจะได้กล่าวรายละเอียดดังต่อไปนี้

๔.๑.๑ การดูแลรักษาและอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมรอบองค์พระธาตุ

การดูแลรักษาและอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมรอบองค์พระธาตุทางหน่วยงานภาครัฐก็ได้ลงไปติดตามดูแลอยู่เนืองๆถ้าหากเกิดการชำรุดผุพังทางหน่วยงานที่รับผิดชอบก็จะมีการบูรณปฏิสังขรณ์ขึ้นใหม่เพื่อให้คงอยู่สภาพเดิม ส่วนประชาชนในชุมชนก็มีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ โดยการแบ่งหน้าที่ในการช่วยกันดูแลรักษา ทั้งในส่วนของการดูแลรักษาความสะอาด ความเป็นระเบียบเรียบร้อยภายในองค์พระธาตุและบริเวณลานหน้าพระธาตุ ซึ่งจะมีหน่วยงานประชาสัมพันธ์เพื่อให้ข้อมูลแก่ผู้ที่เดินทางเข้ามาท่องเที่ยวได้ช่วยกันรักษาความเป็นระเบียบเรียบร้อยช่วยกัน ดังนั้น แต่ละภาคส่วนจึงได้ร่วมกันรับผิดชอบช่วยกันดูแลรักษา เพื่อให้มีความเป็นระเบียบเรียบร้อย ทำให้สิ่งแวดล้อมรอบองค์พระธาตุมีความสมบูรณ์ สวยสดงดงามและมีประสิทธิภาพเพื่อให้นักท่องเที่ยวที่เดินทางเข้ามากราบ

สักการะองค์พระธาตุได้เห็นความสวยงาม ซึ่งเป็นผลมาจากความสำคัญของพระธาตุทำให้มีการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมเอาไว้ได้ ซึ่งในนั้นที่ทางไกลองค์พระธาตุพบว่าสิ่งแวดล้อมถูกทำลายไปมากแล้ว แต่รอบองค์พระธาตุยังมีสิ่งแวดล้อมที่สมบูรณ์อยู่จนถึงปัจจุบัน

สรุป การดูแลรักษาและอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมรอบองค์พระธาตุอิงฮังทางหน่วยงานภาครัฐและประชาชนในชุมชนหมู่บ้านธาตุอิงฮังก็ได้ช่วยกันดูแลรักษาโดยการแบ่งหน้าที่กันอย่างชัดเจน เช่น มีเจ้าหน้าที่ทำความสะอาด เจ้าหน้าที่จัดสรรความเป็นระเบียบเรียบร้อยและฝ่ายประชาสัมพันธ์ เพื่อให้ประชาชนหรือนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติที่เข้ามากราบสักการะองค์พระธาตุได้ช่วยกันดูแลรักษาและอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมช่วยกัน

๔.๑.๒ ทำให้ภูมิทัศน์สวยงาม

การปลูกต้นไม้รอบองค์พระธาตุทางประชาชนในชุมชนบ้านธาตุอิงฮังรวมทั้งพระสงฆ์ภายในวัดได้มีการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมโดยการปลูกต้นไม้ที่หลากหลายชนิด เช่น ทางทิศตะวันตกนั้นได้ปลูกต้นปาล์มรายล้อมตามกำแพงพระธาตุ ทางทิศใต้ปลูกต้นไม้สาระ ซึ่งต้นไม้สาระนี้มีความหมายในทางพระพุทธศาสนาถือเป็นสถานที่ปริณิพพานขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ทิศเหนือ ทิศใต้ และทิศตะวันตกจะปลูกต้นตาล ล้อมรอบองค์พระธาตุจะเป็นสนามหญ้า แปลงดอกไม้โดยมีดอกไม้หลากหลายชนิดที่สวยงามรอบองค์พระธาตุ การปลูกต้นไม้ก็เพื่อปรับภูมิทัศน์สิ่งแวดล้อมเพื่อต้อนรับนักท่องเที่ยวที่จะเข้ามากราบสักการะองค์พระธาตุ เมื่อได้เข้ามาในบริเวณพระธาตุแล้วก็จะรู้สึกร่มเย็น ผ่อนคลาย สบายใจ ซึ่งต้นไม้ที่ปลูกนั้นบางชนิดก็ยังเป็นต้นไม้มงคล ซึ่งจะทำให้อากาศบริเวณโดยรอบองค์พระธาตุเป็นสถานที่นิยมของนักท่องเที่ยวเป็นมุมถ่ายภาพที่ระลึก รวมทั้งยังเป็นที่พักผ่อนหย่อนใจของประชาชนที่ไปสักการะองค์พระธาตุ

๔.๑.๓ ไม่มีมลภาวะ

การป้องกันมลภาวะรอบองค์พระธาตุนั้นทางหน่วยงานภาครัฐและประชาชนในชุมชนหมู่บ้านทางอิงฮังรวมทั้งพระสงฆ์ภายในวัดได้มีการปลูกต้นไม้รอบล้อมองค์พระธาตุเพื่อให้ปรับบรรยากาศและช่วยลดมลภาวะทางอากาศ และได้จัดสรรสถานที่จอดรถไว้บริเวณภายนอกองค์พระธาตุซึ่งห่างจากองค์พระธาตุประมาณ ๕๐ เมตร นอกจากนี้ภายในบริเวณรอบองค์พระธาตุนั้นจะไม่มีเครื่องเสียงใดๆ เพื่อเป็นการป้องกันมลภาวะทางเสียง ทั้งนี้ยังมีการจัดสรรให้มีที่ทิ้งขยะสำหรับชุมชนที่ถูกต้องและมีฝ่ายประชาสัมพันธ์เพื่อเป็นการปลูกจิตสำนึกให้แก่เยาวชนและนักท่องเที่ยวที่มากราบสักการะองค์พระธาตุได้ทิ้งขยะให้ถูกที่ เพราะปกติคนส่วนใหญ่จะถือเอาความสะดวกและความง่ายที่มีอยู่ในตัว เช่น เมื่อมีเศษกระดาษหรือขยะอื่นๆ เมื่อคิดจะทิ้งตรงไหนก็ทิ้งตามใจของตน ดังนั้นฝ่ายประชาสัมพันธ์ถือว่าเป็นการลดมลพิษได้เป็นอย่างมาก นอกจากนี้ ประชาชนที่อาศัยอยู่รอบองค์พระธาตุอิงฮังยังได้มีการส่งเสริมการเกษตรที่ปลอดสารพิษอีกด้วย

สรุป การป้องกันมลภาวะรอบองค์พระธาตุนั้นทางหน่วยงานภาครัฐและประชาชนในชุมชนหมู่บ้านทางอิงฮังรวมทั้งพระสงฆ์ภายในวัด ได้มีการปลูกต้นไม้รอบล้อมองค์พระธาตุเพื่อให้ปรับบรรยากาศและช่วยลดมลภาวะทางอากาศ จัดสรรสถานที่จอดรถไว้บริเวณภายนอกองค์พระธาตุไม่ให้เปิดเครื่องเสียงใดๆ ภายในบริเวณรอบองค์พระธาตุเพื่อป้องกันมลภาวะทางเสียงและการจัดสรรให้มีที่ทิ้งขยะสำหรับชุมชน มีฝ่ายประชาสัมพันธ์เพื่อเป็นการปลูกจิตสำนึกให้แก่เยาวชนและนักท่องเที่ยวที่มากราบสักการะองค์พระธาตุได้ทิ้งขยะให้ถูกที่ ซึ่งได้รับอานิสงส์มาจากองค์พระธาตุทำให้ทุกคนร่วมใจดูแลไม่ให้มีมลภาวะในพื้นที่

๔.๑.๔ ความสำคัญในด้านสถาปัตยกรรมและพุทธศิลป์

๑) รูปแบบการสร้าง

พระธาตุดึงฮังมีขนาดความสูง ๒๕ เมตรฐานพระธาตูกว้างด้านละ ๙ เมตร องค์พระธาตุประกอบด้วยฐาน ๓ ชั้น ลดหลั่นกันเป็นลำดับ โดยฐานล่างและฐานกลางเป็นศิลปะดั้งเดิม (สมัยอาณาจักรศรีโคตรตะบองและอาณาจักรเขมร) ส่วนฐานบนและยอดสถูปเป็นศิลปะสมัยล้านช้าง อันเป็นสถาปัตยกรรมทรงสูงแบบก่ออิฐถือปูนประดับกระจกลายปูนปั้นประดับกระเบื้องลงยาทั่วองค์พระธาตุ โดยรูปแบบการสร้างเป็นรูปสี่เหลี่ยม ซึ่งเป็นแบบในการสร้างพระธาตุในเวลาต่อมา

๒) ศิลปะในการสร้าง

พระธาตุดึงฮังเป็นศาสนสถานแบบผสมผสานล้านช้างกับอารยธรรมฮินดู ซึ่งมีลวดลายประดับประดาองค์พระธาตูล้วนเป็นลวดลายที่มีความหมายตามคติความเชื่อของศาสนา พราหมณ์ผสมพระพุทธศาสนา โดยเน้นปรัชญาของคนลาวในสมัยนั้น ผสมผสานด้วยความงามทางวิจิตรศิลป์อันมีความหมายในการโน้มน้าวเพื่อสอนสรรพสัตว์ในทางอ้อมตามพุทธปรัชญา องค์พระธาตุเจดีย์ตั้งอยู่บนฐานสี่เหลี่ยมย่อมุม ฐานและส่วนล่างขององค์สถูปเป็นศิลปะดั้งเดิมแบบขอม ด้านบนและยอดเป็นศิลปะแบบล้านช้าง ภายในองค์พระธาตุเป็นที่ประดิษฐานพระบรมสารีริกธาตุ และพุทธรูปศักดิ์สิทธิ์ปางต่าง ๆ โดยศิลปะการสร้างพระธาตุดึงฮังถูกนำมาใช้ในการสร้างพระธาตุและสร้างวัดหรือวัดคู่ต่าง ๆ ในแขวงสะหวันนะเขตและในประเทศลาว

๓) องค์ประกอบในการสร้าง

พระธาตุดึงฮังเป็นปูชนียสถานอันเป็นศรีสง่าของล้านช้าง รูปลักษณะประดับประดาด้วยองค์ประกอบทางพุทธศิลป์ ซึ่งล้วนมีความหมายตามนัยทางพุทธศาสนา โดยเฉพาะฐานองค์พระธาตุที่ซ้อนกัน มีลักษณะเป็นสถาปัตยกรรมทรงสี่เหลี่ยมลดหลั่นกัน ๓ ชั้น เปรียบเสมือนไตรภูมิทั้งสามแห่งชีวิตของชาวพุทธ คือ ฐานชั้นล่าง หมายถึง กาลภพ คือ มนุษย์ฐานชั้นกลาง หมายถึง รูปภพ คือ เทวโลก ฐานชั้นบน หมายถึง อรูปภพ คือ พรหมโลก การยกฐานขึ้น ๓ ชั้น มีจุดมุ่งหมายเพื่อต้องการให้องค์สถูปสูงเด่นเป็นสง่า และเพื่อพุทธศาสนิกชนเห็นแต่ไกล พระธาตุทั้ง ๔ ด้าน มีประตูจัตุรมุข และมีประตูเข้าออกที่องค์พระธาตุได้

สรุป ความสำคัญของพระธาตุอิงฮังที่มีต่อวัฒนธรรมด้านสถาปัตยกรรม พระธาตุอิงฮังเป็นศาสนสถานแบบขอมผสมลาวล้านช้างกับอารยธรรมฮินดู ซึ่งมีลวดลายประดับประดาองค์พระธาตุล้วนเป็นลวดลายที่มีความหมายตามคติความเชื่อของศาสนาพราหมณ์ผสมผสานพระพุทธศาสนา โดยเน้นปรัชญาของคนลาวในสมัยนั้น องค์พระธาตุประกอบด้วยฐาน ๓ ชั้น ลดหลั่นกันเป็นลำดับ ฐานล่างและฐานกลางเป็นศิลปะดั้งเดิม ส่วนฐานบนและยอดสลับเป็นศิลปะสมัยล้านช้าง ฐานองค์พระธาตุที่ซ้อนกัน ๓ ชั้น เปรียบเสมือนไตรภูมิทั้งสามซึ่งล้วนมีความหมายตามหลักธรรมในทางพระพุทธศาสนา

๔.๒ ความสำคัญของพระธาตุอิงฮังที่มีต่อวิถีชีวิตของประชาชนแขวงสะหวันนะเขต ทางด้านสังคมและสิ่งแวดล้อม (ศิลปาวนา)

พระธาตุอิงฮังเป็นพระธาตุที่มีความสำคัญต่อวิถีชีวิตของประชาชนชาวแขวงสะหวันนะเขต เพราะเป็นพระธาตุคู่บ้านคู่เมืองของชาวสะหวันนะเขต นอกจากนี้ยังเป็นที่พึ่งทางจิตใจแก่ประชาชนทุกคน ดังนั้น พระธาตุอิงฮังจึงมีความสำคัญต่อประชาชนชาวสะหวันนะเขตเป็นอย่างยิ่ง ไม่ว่าจะเป็นทางด้านการดำเนินชีวิตหรือด้านจารีต โดยมีรายละเอียดดังนี้

๔.๒.๑ ความสำคัญในด้านประเพณี

ประชาชนชาวแขวงสะหวันนะเขตได้รับอิทธิพลวัฒนธรรมประเพณีจากสมัยอาณาจักรล้านช้างและนับถือพระพุทธศาสนา ซึ่งมีวัดและพระธาตุเป็นศูนย์รวมจิตใจและมีความสำคัญต่อประชาชนชาวแขวงสะหวันนะเขตเป็นอย่างมาก ซึ่งจะเห็นได้จากการจัดงานบุญประเพณีต่าง ๆ ของประชาชนชาวแขวงสะหวันนะเขตที่ใช่วัดเป็นศูนย์รวมในการประกอบพิธีกรรมต่าง ๆ โดยมีพระสงฆ์เป็นผู้นำประกอบพิธีกรรมในงานบุญนั้นๆ ประเพณีที่ประชาชนชาวแขวงสะหวันนะเขตยึดถือปฏิบัติกันมาอันเป็นการสืบทอดจากบรรพบุรุษได้รับการเรียนรู้จากแนวทางพระพุทธศาสนาดังที่จะเห็นได้อย่างชัดเจนคือ บุญจารีตประเพณี ๑๒ เดือน ของประชาชนชาวสะหวันนะเขต โดยบุญประเพณีสิบสองเดือนตามความเชื่อของชาวสะหวันนะเขตได้มีการมาจัดงานที่ลานหน้าองค์พระธาตุเพราะอาศัยความศรัทธาต่อองค์พระธาตุเป็นสิ่งดึงดูดประชาชนให้เข้ามาร่วมกิจกรรม โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

เดือน ๑ (เดือนอ้าย) บุญเข้ากรรม ซึ่งเป็นเดือนที่พระสงฆ์เข้ากรรม (ปริวาสกรรม) เพื่อให้พระสงฆ์ผู้กระทำความผิด ได้สารภาพต่อหน้าคณะสงฆ์ เป็นการฝึกจิตสำนึกถึงความบกพร่องของตน และมุ่งประพฤติตนให้ถูกต้องตามพระธรรมวินัยต่อไป

เดือน ๒ (เดือนยี่) บุญคูณลาน ชาวบ้านจะนิมนต์พระสวดมนต์เย็น เพื่อเป็นมงคลแก่ข้าวเปลือก รุ่งเช้าเมื่อพระฉันเช้าแล้วจะมีการทำพิธีสู่ขวัญข้าว

เดือน ๓ บุญข้าวจี๋ ในวันเพ็ญเดือนสามจะมีการทำบุญข้าวจี๋และบุญมาฆบูชา การทำบุญข้าวจี๋จะเริ่มตอนเช้า โดยใช้ข้าวเหนียวปั้นใส่น้ำอ้อยบางคนก็จะราดด้วยน้ำปาราแล้วนำไปจิบน์ไฟอ่อนแล้วชุบด้วยไข่เมื่อสุกแล้วนำไปถวายพระ

เดือน ๔ บุญพระเวสพังเทศน์มหาชาติ ในงานบุญนี้มักจะมีผู้นำของมาถวายพระ ซึ่งเรียกว่า “กัณฑ์หลอน” หรือถ้าจะถวายเฉพาะจงเฉพาะพระนักเทศน์ที่ตนนิมนต์มาก็จะเรียกว่า “กัณฑ์จบ” เพราะต้องแอบซุ่มดูให้แน่เสียก่อนว่าใช้พระรูปที่จะถวายเฉพาะเจาะจงหรือไม่

เดือน ๕ บุญสงกรานต์ ซึ่งมีขึ้นในวันขึ้น ๑๕ ค่ำ เดือนห้าและถือเป็นเดือนสำคัญ เพราะเป็นเดือนเริ่มต้นปีใหม่ การสงกรานต์มีทั้งการรดน้ำพระพุทธรูป พระสงฆ์ และผู้หลักผู้ใหญ่ ด้วยน้ำอบน้ำหอมเพื่อขอขมาและขอพร ตลอดจนมีการทำบุญถวายทาน

เดือน ๖ บุญบั้งไฟและบุญวันวิสาขบูชา บุญบั้งไฟมีความเชื่อว่าเป็นบุญขอฝน การจุดบั้งไฟขึ้นบนท้องฟ้าเชื่อว่าเป็นการบูชาเทวดาฟ้าแผ่นดินที่มีอำนาจ สามารถบันดาลฝนให้ตกต้องตามฤดูกาล

เดือน ๗ บุญเบิกบ้านหรือทำบุญข้าชะบ้าน หรือบุญบูชาบรรพบุรุษ มีการเซ่นสรวงหลักเมือง หลักบ้าน ปู่ตา ผีตาแฮก ผีเมือง เป็นการทำบุญเพื่อระลึกถึงผู้มีพระคุณ

เดือน ๘ บุญเข้าพรรษา ซึ่งเป็นประเพณีทางพุทธศาสนาโดยตรง มีการทำบุญตักบาตร ถวายภัตตาหารแด่พระภิกษุสงฆ์สามเณร มีการฟังธรรมเทศนา ชาวบ้านจะพากันหล่อเทียนแล้วนำไปถวายพระสงฆ์เพื่อเป็นพุทธบูชาและเก็บไว้ตลอดพรรษา

เดือน ๙ บุญข้าวประดับดิน เป็นการทำบุญเพื่ออุทิศแก่ญาติผู้ล่วงลับ เพื่อบูชาผีบรรพบุรุษ และผีไร้ญาติ โดยชาวบ้านจะทำการจัดอาหาร ประกอบด้วยข้าว ของหวาน หมากพลู บุหรี่ ห่อด้วยใบตองกล้วย ร้อยเป็นพวง เตรียมไว้ถวายพระช่วงเสด็จเพล บางพื้นที่อาจจะนำห่อข้าวน้อย เหล้า บุหรี่ แล้วนำไปวางหรือแขวนไว้ตามต้นไม้ และกล่าวเชิญวิญญาณของบรรพบุรุษและญาติมิตรที่ล่วงลับไปมารับส่วนกุศลในครั้งนี้

เดือน ๑๐ บุญข้าวสากหรือข้าวสลาก (สลากภัต) ตรงกับวันเพ็ญ เดือนสิบ ผู้ถวายจะเขียนชื่อของตนลงในภาชนะที่ใส่ของทาน และเขียนชื่อลงในบาตร ภิกษุสามเณรรูปใดจับได้ สลากของใคร ผู้นั้นจะเข้าไปถวายของเมื่อพระฉันเสร็จแล้วจะมีการฟังเทศน์ เพื่อเป็นการอุทิศให้แก่ผู้ตาย

เดือน ๑๑ บุญออกพรรษา ในวันขึ้น ๑๕ ค่ำ เดือนสิบเอ็ด พระสงฆ์จะแสดงอาบัติ ทำการปวารณา คือ การเปิดโอกาสให้ว่ากล่าวตักเตือนกันได้ ต่อมาเจ้าอาวาสหรือพระผู้ใหญ่จะให้โอวาทเดือนพระสงฆ์

เดือน ๑๒ บุญก่องกฐิน โดยเริ่มตั้งแต่วันแรม ๑ ค่ำ เดือนสิบเอ็ดถึงกลางเดือนสิบสอง

ทั้งนี้ งานบุญนมัสการพระธาตุอิงฮัง ก็เป็นประเพณีหนึ่งที่ประชาชนชาวแขวงสะหวันนะเขตให้ความสำคัญและเป็นงานใหญ่ระดับประเทศ ซึ่งมีทั้งประชาชนลาวและนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติ จำนวนไม่น้อยที่มุ่งหน้าเข้ามาเพื่อชมเทศกาลนี้ งานบุญนมัสการพระธาตุอิงฮังนั้นจะจัดขึ้นภายในระหว่างเดือนธันวาคมของทุก ๆ ปี โดยหน่วยงานภาครัฐและเอกชนได้รวมกันจัดขึ้นรวมถึงสถาบันการศึกษาทุกภาคส่วนได้พร้อมใจกันอนุรักษ์และสืบสานประเพณีอันดีงามที่มีต่อพระธาตุอิงฮัง ซึ่งประชาชนที่มาก็จะนำขันหมากเบ็ง ดอกไม้ ธูปเทียน เพื่อนำมากราบสักการะองค์พระธาตุ ทั้งนี้การที่เข้ามาในบริเวณพระธาตุ ถ้าเป็นสุภาพสตรีก็จะใส่ผ้าถุง ถ้าเป็นสุภาพบุรุษก็จะแต่งตัวให้สุภาพเรียบร้อยเพื่อเป็นการแสดงถึงความเคารพต่อองค์พระธาตุอิงฮัง ซึ่งเป็นประเพณีที่ได้ปฏิบัติสืบทอดกันมาจนถึงปัจจุบัน

ในระหว่างการจัดงานบุญนมัสการพระธาตุอิงฮังนั้นก็จะมีกิจกรรมการเล่นหลาย ๆ อย่าง เช่น มีการลำถวายองค์พระธาตุ และมีการแข่งขันศิลปะพื้นบ้านเพื่อเป็นการสืบสานศิลปะอันดีงามของประชาชนชาวแขวงสะหวันนะเขตเพื่อเป็นการเผยแผ่ศิลปวัฒนธรรมสู่สายตาชาวโลก ในวันขึ้น ๑๔ ค่ำ ตอนบ่ายประชาชนทุกภาคส่วนจะมารวมตัวกันเพื่อแห่ปราสาทผึ้งและต้นกล้วยกล้วยเคียนรอบบริเวณองค์พระธาตุ เมื่อเวียนครบ ๓ รอบแล้วก็ทำพิธีถวายให้พระสงฆ์ วันขึ้น ๑๕ ค่ำ ตอนเช้ามีการทำบุญตักบาตรในบริเวณพระธาตุ ตอนเย็นจะมีการเวียนเทียนรอบองค์พระธาตุเมื่อเวียนเทียนเสร็จก็จะมาที่ศาลาเพื่อฟังพระธรรมเทศนาจากพระสงฆ์

สรุป ความสำคัญของพระธาตุอิงฮังที่มีต่อวัฒนธรรมด้านประเพณีนั้น ประชาชนชาวแขวงสะหวันนะเขตได้ยึดถือปฏิบัติกันมาอันเป็นการสืบทอดมาจากบรรพบุรุษนั้นก็คือ ประเพณี ๑๒ เดือน และยังมีประเพณีที่ปฏิบัติต่อองค์พระธาตุ เช่น ถ้าเข้ามาในบริเวณองค์พระธาตุนั้นถ้าเป็นสุภาพสตรีก็จะใส่ผ้าถุงถ้าเป็นสุภาพบุรุษก็จะแต่งตัวสุภาพเรียบร้อย เพื่อแสดงถึงความเคารพนอบน้อมต่อองค์พระธาตุ การปฏิบัติแบบนี้ก็จะ เป็นเอกลักษณ์และเป็นการสร้างคุณค่าทางจิตใจให้แก่ประชาชนชาวแขวงสะหวันนะเขต และเป็นการรักษาประเพณีอันดีงามให้คงอยู่ต่อไป

๔.๒.๒ ความสำคัญในรูปของการดำเนินชีวิต

พระธาตุอิงฮังมีความสำคัญต่อการดำเนินชีวิตของประชาชนชาวแขวงสะหวันนะเขตเป็นอย่างมาก นับตั้งแต่สมัยอดีตจนถึงปัจจุบันโดยมีพระธาตุอิงฮังเป็นศูนย์กลางทางด้านจิตใจของประชาชนชาวแขวงสะหวันนะเขต โดยมีความเชื่อว่าพระธาตุอิงฮังเป็นที่ประดิษฐานพระบรมสารีริกธาตุ (กระดูกสันหลัง) ของพระพุทธเจ้า ที่สมณทูตทางพระพุทธศาสนานำมาประดิษฐานไว้ที่แห่งนี้

ดังนั้น พระธาตุอิงฮังจึงมีความสำคัญต่อวิถีชีวิตของประชาชนชาวแขวงสะหวันนะเขต เพราะมีความเชื่อว่าการที่เราได้กราบสักการะองค์พระธาตุอิงฮังก็เปรียบเสมือนได้เข้าเฝ้าองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ทั้งนี้ยังมีความเชื่ออีกว่าพระธาตุอิงฮังมีความศักดิ์สิทธิ์สามารถตอบสนองความ

ต้องการได้ทุกอย่าง เนื่องจากประชาชนชาวแขวงสะหวันนะเขตส่วนมากจะศรัทธาต่อองค์พระธาตุอิงฮังเป็นอย่างมากในทุก ๆ วันก็จะมีประชาชนนำดอกไม้ธูปเทียนและขันหมากเบ็ง (พานบายศรี) เข้ามากราบสักการบูชาองค์พระธาตุทุกวัน ไม่ว่าจะเดินทางไป ณ แห่งหนตำบลใดก็ตามต้องบอกกล่าวต่อองค์พระธาตุเพื่อให้ตนเองเดินทางด้วยความสวัสดิภาพและจะทำสิ่งใดก็ตามต้องมีการบอกกล่าวหรือมาบนบานศาลกล่าวต่อองค์พระธาตุ เช่น การขึ้นบ้านใหม่ การสร้างครอบครัวใหม่ และในเมื่อสร้างครอบครัวแล้วไม่มีบุตรก็มาขอบุตรจากองค์พระธาตุ เมื่อมีบุตรก็ต้องเอาไปฝากเป็นลูกขององค์พระธาตุ เมื่อลูกโตขึ้นมาเรียนจบแล้วก็มาบนบานศาลกล่าวให้ลูกได้รับราชการ คนที่ได้เข้ารับราชการก็มาขอให้เลื่อนขั้นเลื่อนตำแหน่ง ชาวบ้านธาตุอิงฮังเองเมื่อถึงฤดูทำการเกษตรก่อนที่จะลงทำไร่นาต้องบอกกล่าวกับองค์พระธาตุเพื่อให้ฝนตกต้องตามฤดูกาล ดังนั้น จากการวิจัยพบว่าประชาชนชาวแขวงสะหวันนะเขตจะแสดงความศรัทธาต่อองค์พระธาตุ จึงยึดถือเอาหลักธรรมคำสอนในทางพระพุทธศาสนามาใช้ในชีวิตประจำวัน ได้แก่ หลักสุจริต ๓ ประการอัน ได้แก่

๑) กายสุจริต คือเว้นจากการฆ่าสัตว์ เว้นจากการลักทรัพย์ เว้นจากการประพฤติดินในกาม

(๑) เว้นจากการฆ่าสัตว์ ทรมาณสัตว์ และเบียดเบียนสัตว์ หมายถึง ตั้งใจไม่ทำ ความชั่วทางกาย เมื่อไม่ฆ่าสัตว์แล้ว ยังต้องช่วยเหลือชีวิตสัตว์ที่เจ็บป่วยให้พ้นจากความทุกข์ทรมาน เพื่อจะได้มีชีวิตที่ยืนยาวต่อไป ไม่ทรมาณสัตว์ให้ได้รับความทุกข์ทรมาน ไม่เบียดเบียนสัตว์ให้ได้รับความเดือดร้อน ดังนั้น พระผู้มีพระภาคเจ้าจึงได้บัญญัติข้อที่ ๑ เพื่อให้พุทธศาสนิกชน นำมารักษา ภาย วาจา เพื่อยับยั้งไม่ให้พากายไปประพฤติชั่ว กายจะได้สะอาดบริสุทธิ์

(๒) เว้นจากการลักทรัพย์ หมายถึงการตั้งใจไม่เอาทรัพย์ของผู้อื่นมาเป็นของตน แล้วยังต้องประพฤติดีโดยการให้ทาน นำทรัพย์สมบัติเงินทองของตนมาบริจาคแบ่งปัน ช่วยเหลือ เกื้อกูล ผู้ที่ได้รับความเดือดร้อนให้บรรเทา เบาบางความทุกข์ลง หรือบริจาคให้กับผู้ที่ควรให้ หรือนำไปสร้างสาธารณประโยชน์อื่น ๆ เป็นต้น

(๓) เว้นจากการประพฤติดินในกาม หมายถึง ตั้งใจไม่นำกายไปทำผิด ไม่เป็นขู้ สู้สมกับสามีหรือภรรยาของผู้อื่น มีความซื่อสัตย์ไม่นอกใจในสามีหรือภรรยาของตนเอง ไม่ยุยงส่งเสริมให้สามีหรือภรรยาผู้อื่นแตกแยกกัน ไม่บังคับขู่เข็ญ หรือเป็นธุระจัดหาหาหญิง เป็นนายหน้าในการค้าประเวณี นอกจากนั้นยังต้องส่งเสริมให้สามีภรรยา รักใคร่ปรองดอง อยู่ด้วยกันอย่างอบอุ่น และมีความสุข

๒) วชิสุจริต คือเว้นจากการพูดเท็จ เว้นจากการพูดส่อเสียด เว้นจากการพูดคำหยาบ เว้นจากการพูดเพ้อเจ้อ

(๑) เว้นจากการพูดเท็จ หมายถึง ตั้งใจจะไม่พูดปดหลอกลวงเอาทรัพย์สมบัติเงินทองของผู้อื่นมาเป็นของตน ไม่พูดปดหลอกลวงเพื่อทำร้ายทำลายชีวิตผู้อื่น พูดแนะนำให้มี

สามัคคีรักใคร่ปรองดองกัน พุดเชิญชวนให้ร่วมกันบริจาคทรัพย์เป็นทานให้แก่ผู้ที่เดือดร้อน หรือผู้ด้อยโอกาสอื่น ๆ

(๒) เว้นจากการพูดส่อเสียด หมายถึง ไม่พูดเยาะเย้ย ถากถางเสียดสี เปรียบเปรยทำให้เสียชื่อเสียง หรือพุดยุยงส่งเสริมให้ผู้อื่นทะเลาะวิวาทกัน เกิดความแตกแยกขาดความสามัคคีในหมู่คณะ ควรใช้วาจาที่สุภาพอ่อนโยน ไม่ให้กระทบกระเทือนใจผู้ฟัง ให้เกียรติและช่วยกันรักษาชื่อเสียงของหมู่คณะ จะได้อยู่ร่วมกันอย่างร่มเย็นเป็นสุข

(๓) เว้นจากการพูดคำหยาบ หมายถึงการใช้วาจาสุภาพไพเราะอ่อนหวาน พุดแต่เรื่องที่ดีมีประโยชน์ ไม่พุดดูถูกเหยียดหยามประณามให้เสียชื่อเสียง หรือหลบลู่ดูหมิ่นผู้อื่น พุดแต่เรื่องที่เป็นสิริมงคล ไม่พุดเปรียบเทียบหรือให้ผู้อื่นรู้สึกเสียใจ ชื่นเคือง โกรธแค้น อาฆาตพยาบาท ปองร้าย เป็นเหตุให้เกิดการทะเลาะวิวาทกัน

(๔) เว้นจากการพุดเพ้อเจ้อ หมายถึง ไม่พุดเรื่องไร้สาระ ไม่พุดพล่อย ๆ ไม่พุดเรื่องที่ไม่เป็นประโยชน์ ต้องรู้จักกาลเทศะว่า เวลาใดควรพุดเรื่องใด ควรพุดในที่ใด ไม่พุดทำร้ายทำลายชื่อเสียงของผู้อื่นให้เสื่อมเสีย ไม่พุดยุยงส่งเสริมให้ผู้อื่นทะเลาะวิวาทกัน พุดแต่เรื่องที่ดีมีประโยชน์ต่อตนเองและผู้อื่น

๓) มโนสุจริต คือ ไม่โลภอยากได้ของผู้อื่น ไม่พยาบาทปองร้ายผู้อื่น ไม่เห็นผิดจากครรลองคลองธรรม

(๑) ไม่โลภอยากได้ของผู้อื่น หมายถึง ผู้ที่มีคุณธรรมประจำใจ คือจิตคิดถึงคำสอนขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า คำว่า สันโดษ คือความพอใจในสิ่งที่มี ที่ได้ ที่เป็น ไม่อยากได้ของผู้อื่น เพราะรู้ว่าความโลภ เป็นกิเลส เป็นเหตุให้เกิดทุกข์ กลับคิดชำระกิเลสความโลภ โดยการแบ่งปันทรัพย์เงินทองที่มีให้แก่ผู้ด้อยโอกาส หรือสร้างสาธารณประโยชน์อื่น ๆ เพื่อให้พ้นจากความตระหนี่ ลุ่มหลงมัวเมาในทรัพย์สมบัติ ไม่หลงใน ลาภ ยศ สรรเสริญ สุข ไม่หลงใน รูป เสียง กลิ่น รส สัมผัสธรรมารมณ์

(๒) ไม่พยาบาทปองร้ายผู้อื่น หมายถึงผู้มีคุณธรรมประจำใจ มีเมตตา คือความรัก มีกรุณา คือความสงสารผู้อื่น ให้อภัยในการทำผิดพลาด ไม่คิดอาฆาตพยาบาทปองร้าย ไม่คิดจองเวรผู้อื่น กลับคิดหาทางช่วยเหลือให้เขากลับตัวกลับใจ เป็นคนดีเท่าที่สามารถจะช่วยให้เขามีความสุขกายสุขใจ

(๓) ไม่เห็นผิดจากครรลองคลองธรรม หมายถึง ไม่ลั้งเลงสงสัยในคำสอนขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า เชื่อว่าทำได้ดี ทำชั่วได้ชั่ว เชื่อเรื่องกฎแห่งกรรม เชื่อเรื่องชาติก่อนชาตินี้ ชาติหน้ามีจริง เชื่อว่ามนุษย์ทุกคนมีกิเลสครอบงำจิต คือความโลภ ความโกรธ ความหลง เป็นเหตุให้เกิดทุกข์ จิตใจเศร้าหมองและเห็นว่า คำสอนของพระผู้มีพระภาคเจ้า สามารถชำระกิเลสให้หมดสิ้นจากจิตใจได้

สรุป พระธาตุอิงฮังมีความสำคัญต่อวิถีชีวิตของประชาชนชาวแขวงสะหวันนะเขตเป็นอย่างมาก เช่น ไม่ว่าจะเดินทางไป ณ แห่งหนตำบลใดก็ตามต้องบอกกล่าวต่อองค์พระธาตุ ไม่ว่าจะจัดงานมงคลหรืองานอวมงคล ก็ตามต้องมาบอกกล่าวหรือมาบนบานศาลกล่าวต่อองค์พระธาตุ นอกจากนี้ยังยึดหลักสุจริต ๓ ประการ อันได้แก่ กายสุจริต, วาจาสุจริตและมโนสุจริต ซึ่งเป็นหลักธรรมทางพระพุทธศาสนาแล้วนำมาปฏิบัติเพื่อให้เป็นมงคลแก่ชีวิต

๔.๒.๓ ความสำคัญในรูปของจารีต

พระธาตุอิงฮังเป็นพระธาตุที่ประชาชนชาวสะหวันนะเขตให้ความเคารพนับถือและมีการปฏิบัติสืบทอดกันมาตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน จนกลายเป็นจารีตที่ฝังรากลึกให้แก่คนรุ่นหลังได้สืบทอด ซึ่งจารีตที่ประชาชนชาวแขวงสะหวันนะเขตได้เคยปฏิบัติต่อองค์พระธาตุอิงฮังมานั้นได้แก่ ในระหว่างเดือนธันวาคมของทุกๆปีจะมีการจัดงานเฉลิมฉลององค์พระธาตุอิงฮังอย่างยิ่งใหญ่ซึ่งจะมีประชาชนชาวลาวและนักท่องเที่ยวต่างชาติที่เดินทางเข้ามาเที่ยวชมในงานเป็นจำนวนมาก ในวันปกติก็จะมีประชาชนนำดอกไม้ธูปเทียนและขันหมากเบ็ง (พานบายศรี) มาสักการบูชาทุกวัน รอบองค์พระธาตุจะมีกำแพงซึ่งกำแพงนั้นจะห้ามสุภาพสตรีเข้าไปกราบสักการะหรือวางดอกไม้ธูปเทียน แต่อ่อนุญาตให้สุภาพบุรุษเข้าไปกราบสักการะและวางดอกไม้ธูปเทียนข้างในได้

ทั้งนี้ ประชาชนที่เข้ามากราบสักการะองค์พระธาตุนั้นเมื่อเข้ามาในบริเวณองค์พระธาตุก็จะให้ความเคารพนอบน้อมต่อองค์พระธาตุ เช่น ถ้าเป็นสุภาพสตรีก็จะใส่ผ้าถุง ถ้าเป็นสุภาพบุรุษก็จะแต่งตัวให้เรียบร้อย ประชาชนคนใดที่มาบนบานสารกล่าวไว้ถ้าสมดังที่ตนได้ขอก็จะมาแก้บนการแก้บนนั้นบางครั้งก็เป็นปัจจัย เช่น เงินทอง บางครั้งก็เป็นผลไม้หรืออาหารต่างๆ ตามที่ตนเองบนไว้กับองค์พระธาตุว่าถ้าได้สมดังปรารถนาแล้วจะเอาสิ่งที่ตนเองบนไว้มาแก้บน นอกจากนี้ประชาชนในชุมชนบ้านธาตุอิงฮังจะเลี้ยงหมูไม่ได้ เนื่องจากมีตำนานความเชื่อของชุมชนบ้านธาตุอิงฮัง เกี่ยวกับการที่พระพุทธเจ้าเสด็จมาเสวยภัตตาหารบริเวณนี้และเสวยภัตตาหารที่ทำจากเนื้อหมู จึงเกิดอาหารเป็นพิษ จากนั้นประชาชนในชุมชนบ้านธาตุอิงฮังจึงไม่มีใครเลี้ยงหมูจนมาถึงปัจจุบัน แต่บริโภคเนื้อหมูได้ ประชาชนชาวแขวงสะหวันนะเขตจะเดินทางไปทำมาหากินอยู่ต่างถิ่น ไปศึกษาเล่าเรียนอยู่ต่างแดน การไปรับราชการต่างๆ หรือแม้แต่จะแต่งงานกันก็ต้องบอกกล่าวกับองค์พระธาตุอิงฮัง นี่ก็เป็นจารีตที่ประชาชนชาวแขวงสะหวันนะเขตได้ปฏิบัติต่อพระธาตุอิงฮังสืบทอดกันมาจนถึงปัจจุบัน

สรุป พระธาตุอิงฮังมีความสำคัญต่อจารีตของประชาชนชาวสะหวันนะเขตที่ได้ปฏิบัติสืบทอดกันมาคือ ในระหว่างเดือนธันวาคมของทุกๆปีจะมีการจัดงานเฉลิมฉลององค์พระธาตุอิงฮังอย่างยิ่งใหญ่ ซึ่งจะมีประชาชนชาวลาวและนักท่องเที่ยวต่างชาติที่เดินทางเข้ามาเที่ยวชมในงานเป็นจำนวนมาก บุคคลใดที่เข้าไปกราบสักการะบูชาองค์พระธาตุก็จะแต่งตัวให้สุภาพเรียบร้อย โดยเฉพาะสุภาพสตรีต้องใส่ผ้าถุงและแต่ละวันจะมีประชาชนนำดอกไม้ ธูปเทียน มาสักการะทุกวัน นอกจากนี้

ประชาชนคนใดที่จะไปทำงานอยู่ต่างแดนหรือไปศึกษาเล่าเรียนอยู่ต่างแดน ก็จะมาบอกกล่าวต่อองค์พระธาตุเพื่อให้ส่งศักดิ์สิทธิ์ ภายในพระธาตุอิงฮังนั้นปกป้องคุ้มครองและให้ชีวิตเจริญรุ่งเรืองตลอดไป

๔.๒.๔ ความสำคัญในรูปของระเบียบกฎเกณฑ์ทางสังคม

ระเบียบกฎเกณฑ์ทางสังคมเป็นหลักพื้นฐานของการอยู่ร่วมกันของประชาชนชาวแขวงสะหวันนะเขต โดยปกติแล้วไม่ว่าจะเป็นสังคมใดการอยู่ร่วมกันเป็นจำนวนมากในสังคมต้องอาศัยกฎระเบียบกติกาของสังคม ซึ่งประชาชนชาวแขวงสะหวันนะเขตจำเป็นต้องเรียนรู้กฎกติกาของสังคม พร้อมทั้งต้องมีการรับผิดชอบในสังคมส่วนร่วมที่ตนเองอาศัยอยู่คือ ต้องยอมรับและปฏิบัติตามกฎเกณฑ์กติกาทางสังคม การอบรมสมาชิกในสังคมให้เกิดการเรียนรู้กฎเกณฑ์และกติกาของสังคมคือการถ่ายทอดวิถีชีวิตวัฒนธรรมประเพณี และการทำให้สมาชิกในสังคมนั้นสามารถดำเนินชีวิตได้อย่างเหมาะสมถูกต้อง

ซึ่งสังคมที่ได้รับการจัดระเบียบอย่างดีแล้วนั้น การอบรมให้เรียนรู้กฎเกณฑ์ของสังคมเป็นกระบวนการที่ต้องกระทำ เริ่มตั้งแต่วัยเด็กจนถึงผู้ใหญ่ การเข้าไปมีส่วนร่วมในรูปของสังคมใหม่และสถาบันใหม่สมาชิกในสังคมก็ต้องเรียนรู้กฎเกณฑ์ใหม่และยอมรับค่านิยมใหม่ในขณะเดียวกันที่พ่อแม่ครอบครัวก็ต้องทำหน้าที่เป็นตัวอย่างที่สำคัญในการเลี้ยงดูเด็ก เพื่อให้เกิดการเรียนรู้ในการเคารพกฎเกณฑ์ของสังคม เพื่อให้การดำรงชีวิตอยู่ของสมาชิกในสังคมได้อยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข

การปฏิบัติตามสิทธิของตนเองและผู้อื่นในสังคม เป็นสิ่งที่ช่วยจัดระเบียบให้สังคมสงบสุข โดยมีแนวทางปฏิบัติ ดังนี้

- ๑) เคารพสิทธิของกันและกัน โดยไม่ละเมิดสิทธิเสรีภาพของผู้อื่นสามารถแสดงออกได้หลายประการ เช่น การแสดงความคิดเห็น การยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น เป็นต้น
- ๒) รู้จักใช้สิทธิของตนเองและแนะนำผู้อื่นให้รู้จักใช้สิทธิของตนเอง
- ๓) เรียนรู้และทำความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสิทธิเสรีภาพตามที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญ เช่น สิทธิเสรีภาพของการเป็นมนุษย์ สิทธิเสรีภาพในเคหสถาน เป็นต้น
- ๔) ปฏิบัติตามหน้าที่ของประชาชนคนลาวที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญ เช่น การออกไปใช้สิทธิต่างๆ เป็นต้น

ทั้งนี้ อีกระเบียบกฎเกณฑ์หนึ่งที่ประชาชนชาวแขวงสะหวันนะเขตได้นำมาใช้ นั่นก็คือหลักเบญจศีลหรือเบญจศีล แปลว่า ศีล ๕ อันได้แก่ (๑) เว้นจากการฆ่าสัตว์ด้วยตนเองและไม่ให้ผู้อื่น (๒) เว้นจากการลักทรัพย์ (๓) เว้นจากการประพฤติผิดในกาม (๔) เว้นจากการพูดเท็จ คำไม่เป็นจริง และคำล่อลวง อำพรางผู้อื่น (๕) เว้นจากการดื่มสุราเมรัย เครื่องดองของทำใจให้คลั่งไคล้ต่าง ๆ ซึ่งเป็นข้อห้ามในลำดับเบื้องต้นตามพระโอวาทของพระพุทธเจ้า ซึ่งประชาชนชาวแขวงสะหวันนะเขตได้ยึดถือปฏิบัติกันมาโดยตลอด หากประชาชนชาวแขวงสะหวันนะเขตปฏิบัติได้ตามที่กล่าวมาแล้วนั้น ประชาชนก็จะมีคามสมัคสมานรักใคร่สามัคคีกัน ไม่มีความแตกแยก ไม่แบ่งเป็นพวกเป็นเหล่า

บ้านเมืองก็จะเกิดความสุขบรรยาภาศโดยรวมก็จะสดใส ปราศจากการระแวงต่อกัน การดำเนินกิจกรรมต่างๆ ของประชาชนชาวแขวงสะหวันนะเขตก็จะสามารถดำเนินไปอย่างราบรื่น

สรุป ระเบียบกฎเกณฑ์ทางสังคมที่ประชาชนชาวแขวงสะหวันนะเขตได้ยึดถือปฏิบัติกันมาโดยตลอดนั้นก็คือหลักเบญจศีล ๕ ประการ มีการสมათานศีล ๕ ต่อดองค์พระธาตุ เพื่อให้เป็นแรงจูงใจในการรักษาศีล และระเบียบกฎเกณฑ์ทางสังคม เช่น เคารพสิทธิของกันและกัน รู้จักใช้สิทธิของตนเองและแนะนำผู้อื่นให้รู้ เรียนรู้และทำความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสิทธิเสรีภาพ ปฏิบัติตามหน้าที่ของประชาชนคนลาวที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญ ดังนั้น ปฏิบัติตามหลักเบญจศีลและการปฏิบัติตามสิทธิของตนเองและผู้อื่นในสังคม รวมทั้งการปฏิบัติระเบียบกฎเกณฑ์เกี่ยวกับการปฏิบัติต่อดองค์พระธาตุและอาการสำรวมจึงเป็นสิ่งที่ช่วยจัดระเบียบกฎเกณฑ์ให้สังคมสงบสุข

๔.๒.๕ ความสำคัญในรูปของการควบคุมพฤติกรรม

พระธาตุยังยังเป็นศูนย์กลางในการควบคุมพฤติกรรมของประชาชนชาวแขวงสะหวันนะเขต เพราะประชาชนส่วนใหญ่จะนับถือพระพุทธศาสนา จึงได้ยึดหลักธรรมคำสอนขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเป็นแนวทางในการดำรงชีวิต หลักศีล ๕ นั้นถือว่าเป็นหลักในการปฏิบัติพื้นฐานและยังเป็นสิ่งควบคุมพฤติกรรมของมนุษย์ อีกทั้งยังเป็นสิ่งที่มนุษย์นั้นบัญญัติขึ้นเพื่อการอยู่ร่วมกันอย่างสงบสุข เป็นการกำหนดหลักต่างๆ ขึ้นจากสามัญสำนึกที่รู้สึกตัวว่า ต้องการความสุขรวมถึงความปลอดภัยในชีวิตคนอื่น ๆ ก็ย่อมต้องรู้สึกและมีความต้องการเช่นเดียวกับเราเมื่อเรา ดังนั้น เห็นได้ว่า ศีล ๕ นั้นเป็นเครื่องบ่งชี้ศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ โดยสามารถแบ่งการประพฤติปฏิบัติได้เป็น ๕ ข้อที่สามารถจำแนกความเป็นมนุษย์และสัตว์ได้อย่างชัดเจนได้ดังต่อไปนี้

๑) ปาณาติปาตา เวมณี สิกขาปะทัง สะมาทิยามิ คือ จงดเว้นจากการฆ่า การเบียดเบียน การทำร้ายร่างกายคนและสัตว์ แล้วมีจิตใจประกอบด้วยเมตตากรุณา มีความปรารถนาดี และสงสารเห็นอกเห็นใจผู้อื่นสัตว์อื่น

๒) อะทินนาทานา เวมณี สิกขาปะทัง สะมาทิยามิ คือ จงดเว้นจากการถือเอาสิ่งของที่เจ้าของไม่ได้ให้ด้วยอาการแห่งขโมยหรือโจร อันได้แก่ ลัก ฉก ชิง วังราว ชูกรรโชก ชูเชื้อ ปล้น จี้ ตู๋ ฉ้อโกง หลอก ลวง ปลอม ตระบัด เบียดบัง สับเปลี่ยน ลักลอบ ยักยอก และรับสินบน แล้วเป็นผู้มีความขยันประกอบสัมมาชีพ บริจาคทาน และเคารพในกรรมสิทธิ์ในทรัพย์สินของผู้อื่น

๓) กาเมสุมิจฉานารา เวมณี สิกขาปะทัง สะมาทิยามิ คือ เจตนาเป็นเครื่องจงดเว้นจากการประพฤติดิฉินในกาม เช่น บุคคลต้องห้ามสำหรับฝ่ายชาย คือ ภรรยาคนอื่น ผู้หญิงที่ยังอยู่ในความอุปการะของผู้อื่น (ต้องพึงพาอาศัยผู้อื่นอยู่) ผู้หญิงที่จารีตต้องห้าม แม่ ย่า ยาย พี่สาว น้องสาว ลูกสาว หญิงผู้เยาว์ และบุคคลที่ต้องห้ามสำหรับฝ่ายหญิง คือ สามีคนอื่น ชายจารีตต้องห้าม พ่อ ปู่ ตา พี่ชาย น้องชาย ลูกชาย พระภิกษุ สามเณร ชายผู้เยาว์

๔) มุสาวาทา เวมณี สิกขาบท สมาธิยามิ คือ งดเว้นจากการพูดเท็จ อัน ได้แก่ คำปด ทวนสาบาน ทำเล่ห์กระเท่ห์ มารยา ทำกิเลส เสริมความสามัคคีคำพูดเสียดแทง สับปรับ ผิดสัญญา เสียสัตย์ และคั่นคำ แล้ว เป็นผู้รักสัจจะจะพูดแต่คำสัตย์จริงด้วยความจริงใจและปรารถนา ดี มุ่งหวังดีต่อผู้ฟัง

๕) สุราเมรยเมชชปามาทภูฏานา เวมณี สิกขาบท สมาธิยามิ คือ งดเว้นจากการดื่มน้ำเมาอันเป็นที่ตั้งแห่งความประมาท อันได้แก่ น้ำสุรา เมรัย เครื่องดื่มมึนเมาอื่น ๆ และการเสพยาเสพติดอื่นๆ เช่น ฝิ่น เฮโรอีน กัญชา ยาบ้า หรือแม้แต่บุหรี่ แล้วเป็นผู้ประกอบด้วยสติสัมปชัญญะในการประกอบกิจการทั้งปวง และเป็นผู้ไม่ประมาทในชีวิตในการงาน ในวัย ในเพศ

โดยชาวสหวันนะเขตเชื่อว่าถ้าได้สมาทานศีล ๕ ต่อหน้าองค์พระธาตุอิงฮังแล้วจะทำให้เกิดอานิสงค์ ดังต่อไปนี้

(๑) จะทำให้อายุยืน ปราศจากโรคภัยเบียดเบียน

(๒) ทรัพย์สินสมบัติที่อยู่ในความปกครองจะมีความปลอดภัยจากโจรผู้ร้ายที่มาราวี จ้องจะเบียดเบียนทำลาย

(๓) ระหว่างลูก หลาน สามีและภรรยาจะอยู่รวมกันด้วยความผาสุก ไม่มีผู้คอยล่วงล้ำก้ากราย ต่างครองกันอยู่ด้วยความสุข

(๔) เมื่อพูดอะไรจะมีแต่ผู้เคารพเชื่อถือ คำพูดมีเสน่ห์ เป็นที่จับใจไพเราะด้วยสัตย์ ด้วยศีล

(๕) จะเป็นผู้มีสติปัญญาดีและเฉลียวฉลาด ไม่หลงหน้าหลงหลัง จับโน้นชนนี้จนเหมือนคนบ้าคนบอ หาสติไม่ได้

ดังนั้น ผู้มีศีลจะเป็นผู้ที่ปลูกและส่งเสริมสุขบนหัวใจคนและสัตว์ทั่วโลกให้มีแต่ความอบอุ่น ไม่เป็นที่ระแวงสงสัย ส่วนผู้ไม่มีศีลก็จะเป็นผู้ที่ทำลายหัวใจคนและสัตว์ให้ได้รับความทุกข์ ความเดือดร้อนอยู่ทั่วทุกหย่อมหญ้า

สรุป พระธาตุอิงฮังเป็นศูนย์กลางในการคุ้มครองพฤติกรรมของประชาชนชาวแขวงสหวันนะเขต เพราะประชาชนส่วนใหญ่จะนับถือพระพุทธศาสนา จึงได้ยึดหลักธรรมคำสอนขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเป็นแนวทางในการดำรงชีวิต นั่นก็คือ หลักศีล ๕ อันเป็นพื้นฐานและเป็นสิ่งควบคุมพฤติกรรมของมนุษย์ ซึ่งหลักธรรมทั้ง ๕ ข้อนี้ จะทำให้มนุษย์เราอยู่ด้วยกันอย่างสงบสุข เพราะเป็นหลักประพฤติปฏิบัติที่ไม่ทำให้เดือดร้อนแก่ตนเองและผู้อื่น และเป็นหลักแห่งความประพฤติปฏิบัติที่จะทำให้เกิดความสะอาดทางกายและวาจา

๔.๒.๖ ความสำคัญในรูปของการอยู่ร่วมกันทางสังคม

นับตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบันประชาชนชาวแขวงสหวันนะเขตมีการดำรงชีวิตอยู่ร่วมกันอย่างมีความสันติสุขถึงแม้ว่าจะมีความแตกต่างทางด้านเชื้อชาติ ศาสนา ภาษา วัฒนธรรมประเพณีก็ตาม เนื่องจากประชาชนที่อยู่ในสังคมนั้นล้วนแล้วแต่เป็นคนที่มีจิตใจที่งดงามโดยมี หลักศีล ๕ เป็น

ที่ตั้งแห่งความทำความดีและมืองค์พระธาตุอิงฮังเป็นศูนย์รวมจิตใจของประชาชนชาวแขวงสะหวันนะเขต

ดังนั้น การเรียนรู้เพื่อยอมรับในความแตกต่างและความหลากหลายของสังคมจำเป็นอย่างยิ่งที่เราจะต้องเรียนรู้เพื่อการอยู่ร่วมกันอย่างสันติสุข การที่มนุษย์เรามาอยู่ร่วมกันเป็นสังคม สามารถปฏิบัติตามกฎเกณฑ์การอยู่ร่วมกันคือจะต้องมีคุณธรรมจริยธรรมและมีการช่วยเหลือเกื้อกูลกัน ซึ่งจะต้องมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ ของสังคม เช่น การมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเมืองการปกครอง เคารพซึ่งกันและกัน ไม่แสดงกิริยาว่าชาติดูหมิ่นผู้อื่น ตัวอย่าง เช่น เพราะบุคลิกภาพที่ปรากฏในสังคม ที่เกี่ยวกับการใช้ถ้อยคำสำเนียงต่อบุคคลทั่วไป ต้องใช้ถ้อยคำที่สุภาพ ไม่พูดเหยียดหยามผู้อื่น ควรใช้คำว่ากรุณาเมื่อต้องการความช่วยเหลือจากผู้อื่น รู้จักกล่าวคำขอโทษเมื่อเกิดความผิดพลาด รู้จักกล่าวคำขอบคุณเมื่อได้รับการช่วยเหลือ ไม่ส่งเสียงดังก่อความรำคาญ ไม่พูดจาโอ้อวดตนเอง ใช้สำเนียงการพูดที่นุ่มนวลเป็นกันเอง นอกจากนี้แล้วการที่เราจะอยู่ร่วมกันในสังคมได้ต้องมีน้ำใจไมตรีที่ดีต่อกันช่วยเหลือซึ่งกันและกัน เพราะความมีน้ำใจเป็นเรื่องที่ทุกคนทำได้ โดยไม่ต้องใช้เงินทองมากมาย เพียงแต่แสดงความเมตตากรุณาต่อเพื่อนมนุษย์ ด้วยการช่วยเหลือเล็ก ๆ น้อย ๆ เท่านั้น ก็เป็นการแสดงความมีน้ำใจได้ เช่น การพาเด็กหรือผู้สูงอายุข้ามถนน การสละที่นั่งบนรถโดยสารให้หญิงที่มีครรภ์หรือแม้แต่การมีส่วนร่วมช่วยกันพัฒนาสังคมของเราให้ดีขึ้น คนที่มีน้ำใจรู้จักช่วยเหลือผู้อื่นก็ย่อมเป็นที่รักและที่ชื่นชมของผู้คนเสมอ นอกจากนี้ ยังช่วยให้อยู่ร่วมกันในสังคมได้อย่างมีความสุข

การอยู่ร่วมกันในสังคมกับคนหมู่มากที่มีความแตกต่างในหลายด้าน อาจมีความกระทบกระทั่งกันเกิดปัญหาขึ้นมาได้ ถึงแม้ปัญหาที่เกิดจากความแตกต่างในสังคมเดียวกันจะมีอยู่ทั่วไป แต่ถ้าเรารู้จักเรียนรู้ความแตกต่าง การเคารพและยอมรับซึ่งความแตกต่างของกันและกัน การมีน้ำใจช่วยเหลือซึ่งกันและกัน มีความไวใจและความปรารถนาดีต่อกัน สิ่งเหล่านี้ล้วนมีความสำคัญที่ช่วยให้ประชาชนชาวแขวงสะหวันนะเขตอยู่ร่วมกันได้อย่างมีความสุข และอีกประการหนึ่งการที่จะอยู่ร่วมกันในสังคมให้มีความสุขได้นั้นก็คือการปฏิบัติตามหลักศีลธรรมคือ หลักศีล ๕ อันเป็นพื้นฐานของมนุษย์ก็ทำให้ประชาชนชาวแขวงสะหวันนะเขตอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุขได้ ถึงแม้ว่าจะมีความแตกต่างทางด้านเชื้อชาติ ศาสนา ภาษา วัฒนธรรมประเพณีก็ตามถ้าในสังคมที่เราอยู่นั้นมีคุณธรรมจริยธรรมแล้วการอยู่ร่วมกันนั้นย่อมเกิดความสุขตามมาเสมอ

สรุป ประชาชนชาวแขวงสะหวันนะเขต มีการดำรงชีวิตอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข ถึงแม้ว่าจะมีความแตกต่างทางด้านเชื้อชาติ ศาสนา ภาษา วัฒนธรรมประเพณีก็ตาม เนื่องจากประชาชนที่อยู่ในสังคมนั้นล้วนแล้วแต่มีความเข้าอกเข้าใจซึ่งกันและกัน รู้จักใช้ถ้อยคำที่สุภาพนุ่มนวล เช่น ไม่พูดเหยียดหยามผู้อื่น ไม่พูดจาโอ้อวดตนเอง รู้จักใช้คำว่ากรุณาเมื่อต้องการความช่วยเหลือจากผู้อื่น รู้จักกล่าวคำขอโทษเมื่อเกิดความผิดพลาด รู้จักกล่าวคำขอบคุณเมื่อได้รับการช่วยเหลือและมีน้ำใจไมตรีที่ดีต่อกัน รู้จักช่วยเหลือซึ่งกันและกัน เช่น การพาเด็กหรือผู้สูงอายุข้ามถนน การสละที่นั่ง

บนรถโดยสารให้หญิงที่มีครรภ์หรือแม้แต่การมีส่วนร่วมช่วยกันพัฒนาสังคมให้ดีขึ้น ดังนั้น การอยู่ร่วมกันในสังคมของประชาชนชาวแขวงสะหวันนะเขต จึงมีความสุข เพราะมีหลักธรรมคำสอนขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเป็นพื้นฐาน จึงทำให้ประชาชนชาวแขวงสะหวันนะเขตอยู่ร่วมกันอย่างสงบสุขได้ ถึงแม้ว่าจะมีความแตกต่างทางด้านเชื้อชาติ ศาสนา ภาษา วัฒนธรรมประเพณีก็ตามถ้าในสังคมที่เราอยู่นั้นมีคุณธรรมจริยธรรมแล้วการอยู่ร่วมกันนั้นย่อมเกิดความสุขตามมาเสมอ

๔.๓ ความสำคัญของพระธาตุอิงฮังที่มีต่อวิถีชีวิตของประชาชนชาวแขวงสะหวันนะเขตทางด้านจิตใจ (จิตตภาวนา)

พระธาตุอิงฮังมีความสำคัญต่อคุณธรรมของประชาชนชาวแขวงสะหวันนะเขตเป็นอย่างมาก เนื่องจากเป็นศูนย์รวมความศรัทธาของประชาชน เพื่อให้ประชาชนมีคุณธรรมคือ ความดีงามในจิตใจ เช่น มีความเมตตา กรุณา มีความซื่อสัตย์สุจริต มีความจริงใจและเที่ยงตรงต่อกัน มีความสามัคคี รู้จักเสียสละ ให้อภัยซึ่งกันและกัน ทำให้บุคคลที่เข้ามากราบสักการะองค์พระธาตุนั้นรู้จักบาปบุญคุณโทษและมีการประพฤติดี มีคุณธรรมอยู่ในจิตใจ ดังนั้น จึงได้แยกความสำคัญของพระธาตุอิงฮังที่มีต่อคุณธรรมออกเป็นแต่ละข้อดังต่อไปนี้

๔.๓.๑ ความศรัทธา

ประชาชนชาวแขวงสะหวันนะเขตมีความศรัทธาต่อองค์พระธาตุอิงฮังเพราะเชื่อว่าพระธาตุอิงฮังเป็นที่ประดิษฐานพระบรมสารีริกธาตุ (กระดูกสันหลัง) ของพระพุทธเจ้า ความศรัทธาที่ประชาชนชาวแขวงสะหวันนะเขตมีต่อองค์พระธาตุนั้นส่วนมากจะเชื่อในอำนาจความศักดิ์สิทธิ์ที่มีอยู่ในองค์พระธาตุอิงฮัง เพื่อให้คุ้มครองตนเองและครอบครัวให้แคล้วคลาดจากอันตรายทั้งปวง ความศักดิ์สิทธิ์ขององค์พระธาตุนั้นอาจเกิดขึ้นด้วยพละคุณภาพ ๕ ประการอันได้แก่ พุทธานุภาพ อัมมานุภาพ สังฆานุภาพ ปุณฺณานุภาพ เทวานุภาพ โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

๑) พุทธานุภาพ ความเชื่อมั่นในพระพุทธรูป ที่ทรงบริสุทธิปราศจากกิเลส ภาวะทั้งปวงและทรงประกอบด้วยพระคุณ ๓ ประการ คือ พระปัญญาธิคุณ พระบริสุทธิคุณ และพระมหากรุณาธิคุณ

๒) อัมมานุภาพ พลังอำนาจของพระธรรม คำสั่งสอนของพระพุทธเจ้า

๓) สังฆานุภาพ อำนาจแห่งพระอริยสงฆ์ และพระสงฆ์สัมมาปฏิบัติทั้งหลาย จนสามารถจะแผ่พลังจิตให้มาอยู่ในสิ่งที่ต้องการได้

๔) ปุณฺณานุภาพ อำนาจของบุญกุศลคุณงามความดี และการกระทำผลกรรมดีงามของบุคคลต่าง ๆ ซึ่งเข้ากับคำกล่าวที่ว่า คนดีมีบุญ พระคุ้มครอง

๕) เทวานุภาพ อานุภาพแห่งเทพยดา ที่ชาวพุทธต่างก็ล้วนเชื่อมั่นพระพุทธรูปต่าง ๆ จะมีเทวดารักษาอยู่ด้วย

ประชาชนชาวแขวงสะหวันนะเขตมีความเชื่อสืบต่อกันมาช้านานว่า การไหว้สักการะพระธาตุอันเป็นสถานที่บรรจุพระบรมสารีริกธาตุของพระพุทธเจ้า จะนำมาซึ่งความสุข ความเจริญ อีกทั้งอานิสงส์ผลบุญที่ได้จากการกราบไหว้บูชา และสร้างกุศลกับองค์พระธาตุอิงฮังนั้นเชื่อว่ามีอานิสงส์ที่แรงกล้า ฉะนั้น ความศรัทธาที่ประชาชนชาวแขวงสะหวันนะเขตมีต่อองค์พระธาตุ ถือว่าเป็นแรงผลักดันและแรงจูงใจที่สำคัญที่ทำให้ประชาชนพยายามประพฤติและปฏิบัติตามหลักคำสอนของพระพุทธศาสนาในการที่จะสร้างกุศลคุณงามความดีต่างๆ โดยการตั้งจิตอธิษฐานและปรารถนายึดมั่นในศีล ทานบำเพ็ญเพียรปฏิบัติธรรม เจริญสมาธิ ภาวนา เพียงเพื่อให้ชีวิตประสบแต่สิ่งดีงาม

สรุป ประชาชนชาวแขวงสะหวันนะเขตมีความศรัทธาต่อองค์พระธาตุอิงฮัง เพราะเป็นที่ประดิษฐานพระบรมสารีริกธาตุ (กระดูกสันหลัง) ของพระพุทธเจ้า ความศรัทธาที่ประชาชนชาวแขวงสะหวันนะเขตมีต่อองค์พระธาตุ ส่วนมากจะเชื่อในอำนาจความศักดิ์สิทธิ์ที่มีอยู่ในองค์พระธาตุอิงฮังเพื่อให้คุ้มครองตนเองและครอบครัวให้แคล้วคลาดจากภัยอันตรายทั้งปวง ความศักดิ์สิทธิ์ขององค์พระธาตุอิงฮังนั้นเกิดขึ้นด้วย พยานภาพ ๕ ประการอันได้แก่ พุทธานุภาพ ธรรมานุภาพ สังฆานุภาพ ปุญญานุภาพ เทวานุภาพ ประชาชนชาวแขวงสะหวันนะเขตเชื่อว่า การที่ได้มากราบสักการะองค์พระธาตุนั้นจะนำมาซึ่งความสุข ความเจริญ และการสร้างกุศลกับองค์พระธาตุนั้นจะมีอานิสงส์มากและเป็นแรงผลักดัน เป็นแรงจูงใจให้ประพฤติปฏิบัติตามหลักคำสอนของพระพุทธศาสนาในการที่จะสร้างกุศลคุณงามความดีต่าง ๆ โดยการตั้งจิตอธิษฐาน ยึดมั่นในศีล ทานบำเพ็ญเพียรปฏิบัติธรรม เจริญสมาธิ ภาวนา เพื่อให้ชีวิตประสบแต่สิ่งดีงาม

๔.๓.๒ เป็นสิ่งยึดเหนี่ยวจิตใจ

พระธาตุอิงฮังเป็นที่ยึดเหนี่ยวจิตใจของประชาชนชาวแขวงสะหวันนะเขตเพราะเป็นศูนย์รวมจิตใจ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในชนชั้นปกครอง ไม่ว่าจะเป็นผู้นำในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เช่น เจ้าแขวง เจ้าเมืองและผู้ใหญ่บ้าน ต่างก็มีความเชื่อในความศักดิ์สิทธิ์ขององค์พระธาตุ ทั้งนี้ ก่อนที่จะรับตำแหน่งใด ๆ ในทางปกครองไม่ว่าจะเป็นผู้นำในระดับใดก็จะมาขอพรจากองค์พระธาตุก่อนเสมอ ก่อนจะเข้ารับตำแหน่งเพื่อความเป็นสิริมงคลในการบริหารปกครองบ้านเมือง โดยเชื่อว่าถ้าหากตนบริหารปกครองบ้านเมืองด้วยความยุติธรรมแล้วก็จะได้รับความคุ้มครองจากองค์พระธาตุทำให้เจริญก้าวหน้าในหน้าที่การงาน ประชาชนที่ตนปกครองอยู่ก็จะมีความสุขร่มเย็น แต่ถ้าหากประพฤติมิชอบก็จะได้รับการลงโทษจากองค์พระธาตุอิงฮัง และประชาชนที่อยู่ในความดูแลของตนก็จะได้รับความเดือดร้อน นักธุรกิจหรือพ่อค้าขายาก็เช่นกันก่อนจะทำธุรกิจหรือลงทุนค้าขายอะไรก็จะมาบอกกล่าวต่อองค์พระธาตุอิงฮัง เพื่อให้ธุรกิจที่ตนทำอยู่นั้นประสบผลสำเร็จได้มีกำไรที่ดีงาม ประชาชนภายในชุมชนหมู่บ้านธาตุอิงฮังก็เช่นกัน ก่อนที่จะไปทำงานหรือไปศึกษาเล่าเรียนอยู่ ณ แห่ง

หนตำบลใด ต้องเข้ามาราบสักการขอพรจากองค์พระธาตุอิงฮังก่อนเสมอ เพื่อให้สิ่งศักดิ์สิทธิ์ที่อยู่ภายในองค์พระธาตุนั้นได้ช่วยปกป้องคุ้มครองให้ชีวิตประสบผลสำเร็จในหน้าที่การงานและมีแต่สิ่งดีเข้ามาในชีวิตตลอดไป

สรุป พระธาตุอิงฮังเป็นที่ยึดเหนี่ยวจิตใจของประชาชนชาวแขวงสะหวันนะเขตทุกๆ คน โดยเฉพาะชนชั้นปกครอง เช่น เจ้าแขวง เจ้าเมือง ผู้ใหญ่บ้าน ก่อนที่จะเข้ารับตำแหน่ง เพื่อความเป็นสิริมงคลในการบริหารปกครองบ้านเมือง ก็มาต้องไปขอพรจากองค์พระธาตุอิงฮัง เพราะมีความเชื่อในความศักดิ์สิทธิ์ขององค์พระธาตุอิงฮัง เชื่อว่าถ้าหากทำดีแล้วก็จะได้รับความคุ้มครองจากองค์พระธาตุ ทำให้เจริญก้าวหน้าในหน้าที่การงาน ไม่ว่าจะเป็นนักธุรกิจ พ่อค้าขายและประชาชนทั่วไปก่อนที่จะทำอะไรก็ต้องมาราบสักการขอพรจากองค์พระธาตุ เพื่อให้สิ่งที่ตนเองกำลังทำอยู่นั้นได้ประสบผลสำเร็จ

๔.๓.๓ ทำให้มีความสำรวมใจ

พระธาตุอิงฮังเป็นพระธาตุที่มีความศักดิ์สิทธิ์เพราะเป็นที่ประดิษฐานพระบรมสารีริกธาตุของพระพุทธเจ้า เมื่อพุทธศาสนิกชนคนใดที่เข้ามาในบริเวณองค์พระธาตุ เพื่อมาราบสักการบูชา ก็มีความสำรวมจิตใจเพราะถือว่าเป็นสถานที่ศักดิ์สิทธิ์ที่พุทธศาสนิกชนทุกคนให้ความเคารพนับ เมื่อเรากล่าวเข้ามาในบริเวณพระธาตุก็จะทำให้เราเกิดความอ่อนน้อมถ่อมตน เกิดความสงบทางจิตใจ เมื่อได้เห็นองค์พระธาตุแล้วก็จะทำให้เราระลึกถึงองค์สมเด็จพระสมมาสมพุทธเจ้า เปรียบเสมือนว่าเราได้นั่งอยู่ตรงหน้าของพระพุทธองค์ ฉะนั้นจึงทำให้นาน้อมจิตให้คิดไปในทางที่เป็นกุศล อันเป็นที่ตั้งแห่งความดีงาม ทำให้จิตใจของเราเกิดความชุ่มชื้น เบิกบาน ดังนั้น ความสุขทางใจ นับว่าเป็น “ยอดแห่งความสุข” ทั้งหมด เพราะความสุขที่สัมผัสได้ทางจิตใจ ถือว่าเป็นสัมผัสที่ละเอียด เกิดที่ใจ เป็นผลให้เกิดความสงบ สบายใจ ถ้าจิตใจเรามีปิติหล่อเลี้ยง มีความพอใจมีความสุขใจ เราก็ย่อมจะประสบความสุขได้ ทั้งหมดนี้เกิดขึ้นมาได้เพราะเรามีความสำรวมจิตใจ

สรุป พระธาตุอิงฮังเป็นพระธาตุที่มีความศักดิ์สิทธิ์เพราะเป็นที่ประดิษฐานพระบรมสารีริกธาตุของพระพุทธเจ้า การที่เราได้เข้ามาราบสักการองค์พระธาตุนั้นก็จะทำให้เราเกิดความสำรวมจิตใจไม่ให้เกิดไปในทางอกุศล อันเป็นที่ตั้งแห่งความดีงามและจะทำให้จิตใจเราเกิดความชุ่มชื้น เบิกบาน และสำรวมจิตใจไม่ให้เกิดไปในทางที่เป็นอกุศล

๔.๓.๔ ก่อให้เกิดความปิติซาบซึ้ง

ประชาชนชาวแขวงสะหวันนะเขตมีความเลื่อมใสศรัทธาต่อองค์พระธาตุเป็นอย่างมากไม่ว่าจะอยู่ ณ ที่แห่งหนตำบลใด เมื่อมีเรื่องไม่สบายใจหรือมีเรื่องเดือดร้อนใจก็จะนึกถึงองค์พระธาตุแล้วยกมือขึ้นเหนือหัวแล้วอธิฐานอยู่ในใจขอให้สิ่งศักดิ์สิทธิ์ที่ประดิษฐานอยู่ภายในพระธาตุอิงฮังช่วยเหลือประชาชนส่วนใหญ่ที่มีความปรารถนาที่จะได้มีโอกาสให้ได้ไปกราบสักการองค์พระธาตุสักครั้งหนึ่งใน

ชีวิต เพราะองค์พระธาตุอิงฮังเป็นที่ประดิษฐานพระบรมสารีริกธาตุของพระพุทธเจ้า การที่ได้มากราบสักการะองค์พระธาตุนั้นก็เปรียบเสมือนได้มากราบพระพุทธเจ้า

ดังนั้น ประชาชนคนใดเมื่อได้มากราบสักการบูชาขององค์พระธาตุแล้วก็จะเกิดความปีติยินดีเป็นอย่างยิ่ง เกิดความเอิบอิ่มอยู่ในจิตใจ บางคนที่ได้เข้ามากราบสักการะแล้วถึงกับร้องไห้เพราะเกิดความปีติอันแรงกล้า ซึ่งอาการอย่างนี้เป็นผลที่เกิดขึ้นจากความสงบของจิต บางคนก็บอกว่าการที่ได้มากราบสักการะองค์พระธาตุนั้นทำให้จิตใจสงบ เหมือนดังตัวเองได้เข้าเฝ้าพระพุทธเจ้า เหมือนกับว่าได้นั่งอยู่ตรงหน้าพระพักของพระพุทธเจ้า ซึ่งความสุขที่เกิดขึ้นนี้มันอธิบายไม่ได้ นอกจากจะเกิดขึ้นกับตัวเอง ดังนั้น จึงพูดได้ว่าคนที่เข้ามากราบสักการะองค์พระธาตุนั้นก่อนที่จะมาก็มีศรัทธาอันแรงกล้า เมื่อได้เข้ามาในบริเวณองค์พระธาตุก็เกิดความสงบเมื่อเกิดความสงบ จิตใจก็มีสมาธิ เมื่อมีสมาธิ ก็ทำให้เกิดปีติอันแรงกล้าขึ้นมา ดังนั้น ปีตินี้จะเกิดแก่คนที่ได้ทำสมาธิ แม้เมื่อจิตเริ่มสงบ ยังไม่ได้สมาธิ ปีติบางอย่างก็เกิดขึ้นแล้ว ซึ่งการที่ปีติเกิด เช่น มีอาการเหมือนกับมดหรือไรมาไต่บนใบหน้า หรือตัวเบา เป็นต้น

สรุป ประชาชนชาวแขวงสะหวันนะเขต ส่วนใหญ่ มีความปรารถนาที่จะได้มากราบสักการะองค์พระธาตุสักครั้งในชีวิต เมื่อได้มากราบสักการบูชาขององค์พระธาตุแล้วก็จะเกิดความปีติยินดีเป็นอย่างยิ่ง เกิดความเอิบอิ่มอยู่ในจิตใจ บางคนที่ได้เข้ามากราบสักการะแล้วถึงกับร้องไห้เพราะเกิดความปีติอันแรงกล้า ซึ่งอาการอย่างนี้เป็นผลที่เกิดขึ้นจากความสงบของจิต ซึ่งความสุขที่เกิดขึ้นนี้มันอธิบายไม่ได้ นอกจากจะเกิดขึ้นกับตัวเอง ดังนั้น จึงพูดได้ว่าคนที่เข้ามากราบสักการะองค์พระธาตุนั้นก่อนที่จะมาก็มีศรัทธาอันแรงกล้า เมื่อได้เข้ามาในบริเวณองค์พระธาตุก็เกิดความสงบ เมื่อเกิดความสงบ จิตใจก็มีสมาธิ เมื่อมีสมาธิ ก็ทำให้เกิดปีติอันแรงกล้าขึ้นก่อให้เกิดความศรัทธาซาบซึ้งในพระรัตนตรัย

๔.๓.๕ ส่งเสริมอุปนิสัยดีงาม

พระธาตุอิงฮังเป็นปูชนียสถานทางพระพุทธศาสนา เป็นศูนย์กลางความศรัทธาและความดีงามของประชาชนชาวสะหวันนะเขต พระธาตุอิงฮังมีความสำคัญทางด้านจิตใจเป็นอย่างมาก เมื่อประชาชนได้เข้ามาภายในบริเวณองค์พระธาตุแล้ว ต้องควบคุมพฤติกรรมของตนเองให้แสดงออกในทางที่ดีงาม สำรวมกาย วาจา และใจ เพื่อเป็นการเคารพต่อสถานที่สำคัญทางพระพุทธศาสนา และน้อมนำเอาหลักธรรมคำสอนขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ได้แก่หลักพรหมวิหาร ๔ มีความเมตตา และกรุณาต่อผู้อื่น เมื่อเห็นคนอื่นมีความทุกข์ และมีความยินดีเมื่อเห็นคนอื่นมีความสุข รวมถึงวางเฉยต่อเรื่องราวของผู้อื่นในบางครั้ง มีความเสียสละและเอื้อยเฟื้อยเพื่อแผ่ต่อผู้อื่น เป็นบุคคลไม่เห็นแก่ตัว ตั้งอยู่ในหลักเบญจศีลและเบญจธรรม พระธาตุอิงฮังมีความสำคัญต่อการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของประชาชน ให้เกิดการพัฒนาทางด้านร่างกายและจิตใจรวมถึงสร้างอุปนิสัยไปสู่ความดีงาม ส่งผลให้ชุมชนโดนรอบองค์พระธาตุตลอดถึงคนในสังคม ให้สามารถอยู่ร่วมกันอย่าง

สันติสุข ด้วยการส่งเสริมการดำรงชีวิตของประชาชนให้มีความสัมพันธ์กับพระธาตุ โดยจัดกิจกรรมเสริมสร้างคุณธรรมและจริยธรรมให้แก่เยาวชน ได้เห็นคุณค่าและความสำคัญขององค์พระธาตุที่เป็นปูชนียสถานที่สำคัญของชาวพุทธ ร่วมมือกับหน่วยงานราชการ สถานศึกษา ในการจัดกิจกรรมบำเพ็ญสาธารณประโยชน์ เพื่อปลูกฝังจิตสำนึกของประชาชนให้มีส่วนหวงแหนสมบัติของประเทศไทย สร้างบุคลิกภาพที่ดีงาม ให้เป็นเอกลักษณ์ที่โดดเด่นของประชาชนชาวแขวงสะหวันนะเขต

สรุป พระธาตุอิงฮังเป็นสถานที่ศักดิ์สิทธิ์ เมื่อประชาชนเข้ามาในบริเวณองค์พระธาตุต้องควบคุมพฤติกรรมของตัวเองให้แสดงออกในทางที่ดีงาม สำนวณกาย วาจา และใจ เพื่อเป็นการเคารพต่อสถานที่สำคัญทางพระพุทธศาสนา และน้อมนำเอาหลักธรรมคำสอนขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ได้แก่หลักพรหมวิหาร ๔ นำมาประพฤติปฏิบัติเพื่อให้เกิดเป็นสิริมงคลแก่ชีวิต ทั้งนี้ ก็ยังมีความสำคัญต่อการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของประชาชน ให้เกิดการพัฒนาทางด้านร่างกายและจิตใจ รวมถึงสร้างอุปนิสัยไปสู่ความดีงามเสริมสร้างคุณธรรมและจริยธรรมให้แก่เยาวชน ได้เห็นคุณค่าและความสำคัญขององค์พระธาตุที่เป็นปูชนียสถานที่สำคัญของชาวพุทธ โดยพระธาตุอิงฮังมีความเป็นมาควบคู่กับสังคมลาวมาอย่างยาวนาน ซึ่งได้สะท้อนให้เห็นสภาพทางสังคมในแต่ละยุคสมัย

๔.๔ ความสำคัญของพระธาตุอิงฮังที่มีต่อวิถีชีวิตของประชาชนชาวแขวงสะหวันนะเขตทางด้านปัญญา (ปัญญาภาวนา)

พระธาตุอิงฮังเป็นจุดศูนย์กลางหรือเป็นสถาบันทางความเชื่อของประชาชนชาวสะหวันนะเขตเกี่ยวกับพระพุทธศาสนา ซึ่งแต่ก่อนประชาชนชาวแขวงสะหวันนะเขตนั้นมีความเชื่อที่ผสมผสานระหว่างความเชื่อในหลักพุทธศาสนา พราหมณ์และการนับถือผีอันเป็นรากฐานประเพณีวัฒนธรรมดั้งเดิม ดังนั้น พระธาตุอิงฮังจึงมีบทบาทอย่างสำคัญในระบบสังคมของกลุ่มชนที่มีความนับถือและเชื่อถือในความคิดความเชื่อของผู้คนโดยทั่วไป ซึ่งเชื่อกันว่าองค์พระธาตุอิงฮังนั้นสามารถที่จะอำนวยผลให้เกิดความอุดมสมบูรณ์แก่ชีวิตของพวกเขาได้ ทั้งนี้ ยังเชื่อว่าพระธาตุอิงฮังมีประวัติความเป็นมาที่เกี่ยวข้องกับประวัติชาติลาวและประวัติพระพุทธศาสนาที่เข้ามาในลาว ดังนั้น วิถีชีวิตและพฤติกรรมของประชาชนโดยเฉพาะผู้ที่อยู่ในสะหวันนะเขตและอยู่ใกล้เคียงจึงได้เคารพนับถือองค์พระธาตุอิงฮัง และมีความใกล้ชิดเกี่ยวกับองค์พระธาตุ ซึ่งผู้วิจัยจะได้แยกเป็นแต่ละด้านดังต่อไปนี้

๔.๔.๑ ความสำคัญของพระธาตุอิงฮังที่มีต่อความเข้าใจทางประวัติศาสตร์ชาติลาว

ประวัติศาสตร์ชาติลาวในระยะแรกเริ่มนั้น ล้วนเป็นเรื่องจากตำนานพงศาวดารหรือนิทานพื้นบ้าน ที่คลเคล้าอยู่กับอำนาจสิ่งลี้ลับ และปาฏิหาริย์ของเทพดาฟ้าดินเช่นเรื่องเกี่ยวกับพญาแถน ฟ้า เรื่องเกี่ยวกับพญานาค ซึ่งเป็นที่นับถือบูชาของชาวลาวมาแต่บรรพกาล พงศาวดารกล่าวว่า ขุนลอองค์ปฐมกษัตริย์ทรงตั้งอาณาจักรมาตั้งแต่ พ.ศ. ๑๒๔๑ และมีกษัตริย์ปกครองบ้านเมืองสืบมาถึง ๒๓ พระองค์ ก่อนที่จะถึงสมัยพระเจ้าฟ้าจ๋ม ในสมัยพระเจ้าฟ้าจ๋ม (พ.ศ. ๑๘๙๖ – ๑๙๑๕) พระพุทธศาสนาในประเทศ สปป.ลาว ปรากฏชัดเจนในสมัยนี้ ท่านเป็นปฐมกษัตริย์แห่งราชอาณาจักรลาวล้านช้าง ได้ทรงสถาปนาพระพุทธศาสนาเถรวาทแบบลังกาวงศ์ ที่นำเข้ามาจากอาณาจักรขอมเป็นศาสนาประจำชาติ

ต่อมาเมื่อถึงสมัยพระเจ้าโพธิสารราช (พ.ศ. ๒๐๖๓ – ๒๐๙๓) พระองค์ทรงรวบรวมแผ่นดินลาวให้เป็นปึกแผ่น ท่านทรงเป็นพุทธศาสนิกชนผู้เคร่งครัดในหลักธรรมคำสอนของพระพุทธศาสนา ทรงพยายามชักจูงให้ประชาชนเลิกนับถือผีสาธเทวดา ไสยศาสตร์ การทรงเจ้าเข้าผีต่าง ๆ แต่ประเพณีการนับถือผีฟ้าผีแผ่นดินฝังแน่นในชีวิตจิตใจของประชาชนมาแต่โบราณแล้ว จึงยากที่จะถอนได้ ในปี พ.ศ. ๒๐๘๒ พระเจ้าโพธิสารราช เสด็จลงมาทางภาคใต้ของลาว เพื่อกระทำการสักการบูชาพระธาตุอิงฮัง ซึ่งบรรจุพระบรมสารีริกธาตุ (กระดูกสันหลัง) ของพระพุทธเจ้าทั้งยังทรงบูรณปฏิสังขรณ์องค์พระธาตุอิงฮังซึ่งชำรุดทรุดโทรมให้มีสภาพสมบูรณ์และทรงแต่งตั้งข้าบริพารให้ทำหน้าที่ดูแลปฏิญญาการศึกษาและตกแต่งดอกไม้ธูปเทียนบูชาพระธาตุตั้งแต่นั้นเป็นต้นมา

ในกาลต่อมาถึงสมัยพระเจ้าไชยเชษฐาธิราช (พ.ศ. ๒๐๙๓ – ๒๑๑๕) หลังจากทรงสถาปนานครเวียงจันทน์เป็นราชธานีแทนหลวงพระบาง ตั้งแต่ พ.ศ. ๒๑๐๓ แล้ว ท่านทรงดัดแปลงพระธาตุอิงฮังให้เป็นเจดีย์ในพระพุทธศาสนา โดยสร้างยอดเจดีย์ตามแบบศิลปกรรมลาวโบราณแล้วให้ทำบุญเฉลิมฉลองใหญ่รวมทั้งได้มอบเข้ารับใช้ไว้คอยดูแลรักษาองค์พระธาตุด้วย ครั้นสิ้นรัชกาลสมเด็จพระไชยเชษฐาธิราชแล้ว บรรดากษัตริย์ล้านช้างทุกพระองค์ ก็ได้เอาพระทัยใส่ดูแลรักษาและได้ลงมากราบสักการะพระธาตุอิงฮังโดยมิให้ขาดพระราชประเพณี จนมาถึงในปัจจุบันบรรดาหน่วยงานภาครัฐก็ได้เอาใจใส่ในการดูแลรักษาองค์พระธาตุอิงฮังตลอดมา ดังนั้น พระธาตุอิงฮังจึงมีความสำคัญในทางประวัติศาสตร์ในฐานะที่เป็นหลักฐานทางประวัติศาสตร์ของชาติลาว

๔.๔.๒ ความสำคัญของพระธาตุอิงฮังที่มีต่อความเข้าใจทางพระพุทธศาสนา

พระธาตุอิงฮังเป็นพระธาตุที่สำคัญและเป็นศูนย์กลางศรัทธาของประชาชนชาวสะหวันนะเขตและประชาชนลาวทั้งหลาย ซึ่งเชื่อกันว่ามีประวัติความเป็นมาที่เกี่ยวข้องกับพระพุทธศาสนาคือในสมัย พระเจ้าอโศกมหาราช พระองค์ได้ทรงส่งสมณทูตไปเผยแผ่พระพุทธศาสนาในประเทศต่าง ๆ โดยแบ่งออกเป็น ๙ สาย ซึ่งหนึ่งในนั้นก็มิติดินแดนที่เรียกว่าสุวรรณภูมิซึ่งมีขอบเขตกว้างขวาง มีประเทศรวมกันอยู่ในดินแดนส่วนนี้ไม่น้อยกว่า ๗ ประเทศ ได้แก่ ไทย พม่า ศรีลังกา เวียดนาม กัมพูชา ลาว มาเลเซีย โดยการนำของพระมหาเถระสองรูป คือ พระโสณเถระและพระอุตตรเถระ ซึ่ง

พระธาตุอิงฮังก็ได้สร้างขึ้นตามคำแนะนำของพระเถระทั้งสองท่านนี้ เมื่อสร้างเสร็จก็ได้ นำพระบรมสารีริกธาตุคือ (กระดูกสันหลัง) ของพระพุทธเจ้ามาประดิษฐานไว้ภายในองค์พระธาตุ (เริ่มแรกสร้างเป็นพระธาตุกุ) เพื่อเป็นเครื่องหมายแทนสถานที่ปรินิพพาน ที่องค์สัมมาสัมพุทธเจ้าเสด็จปรินิพพานที่ป่าไม้อัง จึงได้ตั้งชื่อพระธาตุนี้ว่าพระธาตุอิงฮัง ทั้งนี้ ในตำนานอุรังคธาตุกล่าวว่า สมัยพุทธกาลพระสัมมาสัมพุทธเจ้าได้เสด็จมาโปรดสัตว์โลก และได้รับอาราธนาให้ฉันภัตตาหาร ณ ที่แห่งนี้โดยการนั่งพิงต้นไม้อัง ในที่นั้น ต่อมาพระเจ้าสุมิตธรรมวงศาผู้ปกครองอาณาจักรโคตรตะบอง จึงได้สร้างพระธาตุองค์นี้ขึ้น เพื่อเป็นที่ระลึกถึงองค์พระสัมมาสัมพุทธเจ้าโดยตั้งชื่อของพระธาตุนี้ว่า พระธาตุอิงฮัง ซึ่งทำให้พระพุทธศาสนาประดิษฐานมั่นคงอยู่ในพื้นที่แขวงสะหวันนะเขตและประเทศลาวตั้งแต่นั้นเป็นต้นมา

๔.๔.๓ ความสำคัญของพระธาตุอิงฮังที่มีต่อความเข้าใจในท้องถิ่น

ประชาชนชาวแขวงสะหวันนะเขตในบริเวณท้องถิ่นนั้นให้ความสำคัญกับองค์พระธาตุอิงฮังเป็นอย่างมากเพราะมีความเชื่อว่าพระธาตุอิงฮังเป็นที่ประดิษฐานพระบรมสารีริกธาตุ (กระดูกสันหลัง) ของพระพุทธเจ้า เพราะฉะนั้นการปฏิบัติต่อพระบรมสารีริกธาตุด้วยความเคารพและศรัทธา นั้นก็เปรียบเสมือนได้ปฏิบัติกับพระพุทธเจ้า ทั้งยังมีความเชื่อว่าพระบรมสารีริกธาตุเป็นสิ่งที่ศักดิ์สิทธิ์ และสามารถตอบสนองความต้องการของตนได้ เมื่อได้ไปกราบสักการะขอพรจากองค์พระธาตุแล้วสิ่งที่ปรารถนา ก็จะประสบผลสำเร็จ เช่น ถ้าทำการค้าพาณิชย์ ก็จะเจริญรุ่งเรืองไพบูลย์ เมื่อรับราชการ ก็จะมียศตำแหน่งที่จะเจริญขึ้น ส่งผลให้มีเมตตาเสน่หามาเนียม มีหาโชค มีहाลาภ มีอำนาจวาสนา และคลาดแคล้วต่ออันตรายทั้งหลายทั้งปวง มีเทวดาอารักษ์คุ้มครองรักษาตลอดกาล จะมีบารมีแผ่ไพศาลบริวารก็จะเคารพนับถือ ในบ้านเรือนครอบครัวก็จะมีความสุขร่มเย็นและเจริญรุ่งเรือง ดังนั้น คนที่เข้ามาสักการะขอพรองค์พระธาตุไม่ว่าจะเป็นคนลาวหรือชาวต่างชาติก็จะมี ความเชื่อว่าถ้าได้มากราบขอพรจากองค์พระธาตุอิงฮังแล้วจะทำให้ตนสมดังปรารถนาทุกอย่าง

สรุป พระธาตุอิงฮังมีความสำคัญต่อประวัติศาสตร์ชาติลาว เนื่องจากประวัติศาสตร์ชาติลาวและประวัติพระพุทธศาสนาที่เข้ามาในลาวจะมีความเชื่อมโยงกันมาโดยตลอดไม่ว่าจะเป็นยุคสมัยใด ตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบันผู้นำในอดีตทุก ๆ พระองค์ก็ให้ความช่วยเหลือและดูแลรักษาพระพุทธศาสนามาด้วยการปฏิสังขรณ์วัดวาอารามตลอดจน ซึ่งพระธาตุอิงฮังก็มีความเชื่อมโยงกับพระพุทธศาสนาที่เข้ามาในประเทศลาว คือ ในสมัยพระเจ้าอโศกมหาราช พระองค์ได้ส่งสมณทูต คือ พระโสณเถระและพระอุตตรเถระ เข้ามาเผยแผ่พระพุทธศาสนาในดินแดนสุวรรณภูมิทั้งได้นำเอาพระบรมสารีริกธาตุคือ (กระดูกสันหลัง) ของพระพุทธเจ้ามาประดิษฐานไว้ภายในพระธาตุอิงฮัง เพื่อเป็นเครื่องหมายแทนสถานที่ปรินิพพานที่องค์สัมมาสัมพุทธเจ้าเสด็จปรินิพพานที่ป่าไม้อัง ทั้งนี้ ประชาชนบริเวณท้องถิ่นนั้นมีความเชื่อว่าพระธาตุอิงฮังเป็นที่ประดิษฐานพระบรมสารีริกธาตุ (กระดูกสันหลัง) ของพระพุทธเจ้า ซึ่งเชื่อว่าพระบรมสารีริกธาตุเป็นสิ่งที่ศักดิ์สิทธิ์และสามารถตอบสนองความต้องการ

ของตนได้เมื่อไปบนบานสารกล่าวองค์พระธาตุก็จะได้สมดังที่ตนปรารถนาทุกอย่าง พระธาตุอิงฮังจึงมีความสำคัญต่อความเชื่อทางประวัติศาสตร์ ความเชื่อทางพระพุทธศาสนาและความเชื่อทางวัฒนธรรมประเพณีทางท้องถิ่นที่มีความผูกพันกับพระธาตุอิงฮัง

๔.๔.๔ เข้าใจความเป็นมาและความเปลี่ยนแปลงสังคม

แขวงสะหวันนะเขตตั้งอยู่ภาคกลางของ สปป. ลาว ห่างจากนครหลวงเวียงจันทน์ ๔๘๐ ก.ม. มีประชากรมากที่สุดในประเทศ ประชากรส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกรรม สามารถเดินทางจากประเทศไทยโดยใช้สะพานมิตรภาพไทย – ลาว แห่งที่ ๒ ทางด่านพรมแดนมุกดาหาร จังหวัดมุกดาหาร เข้าสู่ลาวที่ด่านสะหวันนะเขต แขวงสะหวันนะเขต เป็นเมืองระดับสองของประเทศ ทางด้านเศรษฐกิจ มีชายแดนติดกับแขวงคำม่วน, แขวงสาละวัน, ประเทศเวียดนามและประเทศไทย เป็นเขตหนึ่งที่ถูกมั่งคั่งไปด้วยศิลปวัฒนธรรม จุดพิเศษของแขวงนี้ทางด้านศิลปวัฒนธรรมมีโบราณสถานที่เก่าแก่ประมาณเจ็ดศตวรรษและใหม่ประมาณสองศตวรรษ โบราณสถานที่บรรจุศิลปะ ลวดลายแบบขอม อันได้แก่พระธาตุอิงฮัง ซึ่งเป็นพระธาตุคู่บ้านคู่เมืองของประชาชนชาวแขวงสะหวันนะเขต ประชากรส่วนใหญ่นับถือพระพุทธศาสนาและมีวัฒนธรรมประเพณีงามเป็นเอกลักษณ์ของตัวเอง สังคมในแขวงสะหวันนะเขตนับเป็นสังคมที่มีประวัติความเป็นมาอย่างยาวนาน มีลักษณะหลายประการที่เป็นของตัวเองอย่างเห็นได้ชัด เช่น การเคารพผู้อาวุโส มีความเกรงอกเกรงใจกัน มีความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ รู้จักเคารพสิทธิเสรีภาพของผู้อื่น มีจิตใจที่โอบอ้อมอารี ดังนั้นเป็นต้น ในปัจจุบัน แขวงสะหวันนะเขตมีนักธุรกิจชาวต่างชาติเข้ามาลงทุนมากขึ้น เช่น มีการสร้างโรงงาน โรงแรม และร้านค้าต่าง ๆ และมีการขยายตัวเมืองอย่างรวดเร็วทำให้ประชาชนชาวแขวงสะหวันนะเขตได้มีงานทำ ซึ่งทำให้ประชาชนมีชีวิตการเป็นอยู่ที่ดีขึ้นกว่าเดิม เนื่องจากมีชาวต่างชาติเข้ามามากจึงทำให้ประชาชนชาวแขวงสะหวันนะเขตรับเอาวัฒนธรรมประเพณีทางตะวันตกเข้ามาเป็นจำนวนมากและมีสื่อทางสังคมออนไลน์มากขึ้น จึงทำให้สังคมในแขวงสะหวันนะเขตเกิดการเปลี่ยนแปลงและพบกับปัญหาต่าง ๆ ตามมา เช่น พฤติกรรมของประชาชนเริ่มแข็งกร้าว มีความกระด้างกระเดื่องไร้จรรยาบรรณ และมีการปล้นฆ่าและข่มขืน มีทั้งปัญหายาเสพติด และปัญหาต่าง ๆ ตามมามากมายที่กระจายอยู่ในสังคมปัจจุบัน

ดังนั้น องค์พระธาตุอิงฮังจึงเป็นสถานที่สำคัญของประชาชนชาวแขวงสะหวันนะเขต เพราะเป็นสิ่งยึดเหนี่ยวจิตใจของประชาชน การที่ได้มากราบสักการะองค์พระธาตุก็เปรียบเสมือนเราได้แสดงถึงความกตัญญูต่อผู้มีพระคุณ เช่น เราได้แสดงความกตัญญูต่อองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า เพราะเหตุนี้จึงทำให้พ่อแม่ประชาชนพาลูกหลานเข้ามากราบสักการะองค์พระธาตุเพื่อให้ลูกหลานได้รู้ถึงความกตัญญูต่อผู้มีพระคุณ ซึ่งการกระทำอย่างนี้จะเป็นการปลูกฝังจิตสำนึกให้ลูกหลานเยาวชนคนรุ่นหลังได้รู้จักวัฒนธรรมประเพณีอันดีงาม เพราะสถาบันแรกที่จะทำให้สังคมเป็นสังคมที่น่าอยู่ก็คือสถาบันครอบครัว นอกจากนี้ ประชาชนหรือนักท่องเที่ยวที่เข้ามากราบสักการะองค์พระธาตุก็ยัง

การบริจาคทรัพย์เพื่อช่วยเหลือในการปฏิสังขรณ์องค์พระธาตุ ซึ่งเรียกได้ว่า เป็นการสละทรัพย์เพื่อ การทะนุบำรุงพระพุทธศาสนาและยังแสดงถึงความมีน้ำใจรู้จักแบ่งปันให้แก่สังคม ทั้งนี้เมื่อมีการจัด งานนมัสการองค์พระธาตุประชาชนก็มีส่วนร่วมด้วยการมาช่วยกันเก็บขยะ มาช่วยกันจัดอาคาร สถานที่เพื่อต้อนรับนักท่องเที่ยว ส่วนนักเรียนนักศึกษาจากสถาบันการศึกษาต่าง ๆ ก็ได้เข้ามาร่วม เป็นจิตอาสาให้ความสะดวกแก่นักท่องเที่ยว เช่น เป็นไกด์นำเที่ยว ให้ข้อมูลแก่นักท่องเที่ยวที่เข้ามา กราบสักการบูชาองค์พระธาตุให้รับทราบถึงประวัติความเป็นมาขององค์พระธาตุและวิถีปฏิบัติต่อองค์ พระธาตุ

ทั้งนี้ เมื่อเรามาอยู่ร่วมกันเป็นจำนวนมากก็เป็นการพัฒนาการกระทำอันได้แก่ การสร้าง ความสัมพันธ์ทางกายและวาทะจากบุคคลอื่นด้วยการไม่เบียดเบียนกัน ไม่กล่าวร้ายทำลายผู้อื่น ไม่ กระทำการใด ๆ ที่จะก่อความเดือดร้อนให้แก่ผู้อื่น แต่จะใช้วาจาและการกระทำที่ดีให้ความช่วยเหลือ เกื้อกูลและเสริมสร้างความสัมพันธ์ที่ดีซึ่งกันและกัน มีความประนีประนอมในการอยู่ร่วมกัน เป็นการ ฝึกความประพฤติของบุคคลากรให้สุจริตทางกาย ทางวาจาและการประกอบอาชีพดำรงตนในสังคม แบบสาธุชน เป็นคนดีของสังคม เป็นคนมีระเบียบ มีวินัย ปฏิบัติหน้าที่ตามบัพสถานของสังคมสามารถ ดำเนินชีวิตได้อย่างดีงามโดยมีความรับผิดชอบเกื้อกูลต่อสังคม ไม่สร้างปัญหาให้ตนเองและผู้อื่น รวมทั้งการช่วยดูแลรักษาองค์พระธาตุอิงฮังให้ดำรงคงอยู่เคียงคู่กับประชาชนชาวแขวงสะหวันนะเขต และประเทศลาวต่อไป

สรุป สังคมในแขวงสะหวันนะเขตเป็นสังคมที่มีประวัติความเป็นมาอย่างยาวนาน มี เอกลักษณ์เป็นของตัวเองชัด เช่น การเคารพผู้อาวุโส มีความเกรงอกเกรงใจกัน มีความเอื้อเฟื้อเพื่อแผ่ รู้จักเคารพสิทธิเสรีภาพของผู้อื่น มีจิตใจที่โอบอ้อมอารี ปัจจุบันประชาชนได้รับวัฒนธรรมประเพณี ทางตะวันตกเข้ามาเป็นจำนวนมาก พร้อมทั้งสื่อสังคมออนไลน์ จึงทำให้สังคมเกิดการเปลี่ยนแปลง และเกิดปัญหาต่างๆ ตามมามากมายที่กระจายอยู่ในสังคม ดังนั้น องค์พระธาตุอิงฮังจึงเป็นสถาน สำคัญของประชาชนชาวสะหวันนะเขต เพราะเป็นสิ่งยึดเหนี่ยวจิตใจของการที่เข้ามาสักการะองค์ พระธาตุ แล้วได้มาอยู่ร่วมกันเราก็จะมีความช่วยเหลือเกื้อกูลและสร้างความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน มีความ ประนีประนอมในการอยู่ร่วมกัน เพราะฉะนั้น การที่ได้เข้ามาอยู่ร่วมกันในบริเวณองค์พระธาตุเป็น จำนวนมากนั้น จะทำให้เรามีการสร้างความสัมพันธ์ที่ดีกับบุคคลในสังคม และจะทำให้เราเข้าใจสังคม มากขึ้น

๔.๔.๕ ทำให้เข้าใจชีวิต

การที่ประชาชนชาวแขวงสะหวันนะเขตได้เข้ามากราบสักการบูชาองค์พระธาตุอิงฮังอัน เป็นปูชนียสถานที่สำคัญทางพระพุทธศาสนานั้น ประชาชนก็จะยึดเอาหลักธรรมคำสอนขององค์ สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้ามาเป็นแนวทางแห่งการดำรงชีวิต ดังนั้น ประชาชนคนใดที่เข้ามากราบ สักการะองค์พระธาตุก็จะทำให้เข้าใจชีวิตมากขึ้น คือเห็นความไม่เที่ยงแท้แน่นอนของชีวิต ไม่ว่าจะเป็น

เป็นบุคคลสำคัญ เช่น องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าของเรา ซึ่งท่านเป็นพระสัพพัญญู คือ ผู้รู้ทุกสิ่งทุกอย่าง แต่พระองค์ก็ยังทรงเสด็จดับขันธปรินิพพาน เพราะฉะนั้น ทุกสรรพสิ่งล้วนแล้วแต่ต้องตกอยู่ในภายใต้กฎไตรลักษณ์ หรือเรียกอีกอย่างว่าสามัญลักษณ์ ๓ ประการ อันได้แก่

๑) อนิจจตา ความเป็นอนิจจัง คือความไม่เที่ยง ความเปลี่ยนแปลง ลักษณะของอนิจจตาหรือที่เรียกว่า “อนิจจลักษณะ” ก็คือ การเกิดขึ้น การเปลี่ยนแปลงขณะตั้งอยู่ และการดับไปของสิ่งทั้งหลาย

๒) ทุกขตา ความเป็นทุกข์หรือความทุกข์ คือสิ่งที่ทนได้ยาก และอาการที่ทนอยู่ในสภาวะเดิมไม่ได้ จำแนกความทุกข์ออกเป็น ๓ ประเภทดังนี้ (๑) ทุกขทุกขตา หรือ ทุกขทุกข์ หมายถึง ทุกข์คือความรู้สึกทุกข์ซึ่งเป็นเวทนา (๒) สังขารทุกขตา หรือ สังขารทุกข์ ทุกข์ตามสภาพสังขารหรือทุกข์คือสังขาร หมายถึงทุกข์ของสังขารทั้งปวง (๓) วิปริณามทุกขตา หมายถึง ความรู้สึกสุขหรือสุขเวทนาที่เป็นความทุกข์หรือมีทุกข์แฝงอยู่ด้วยตลอดเวลา

๓) อนัตตา ความเป็นอนัตตา คือความไม่ใช่และไม่มีสิ่งที่เรียกว่า “อัตตา” รวมทั้งลักษณะของความไม่เป็นไปในอำนาจบังคับบัญชา ความเป็นอนัตตามีความหมายหลัก ๒ อย่าง คือ (๑) ความเป็นอนัตตาหมายถึงความไม่มีสิ่งที่เรียกว่า “อัตตา” (๒) ความเป็นอนัตตาหมายถึงลักษณะที่ไม่เป็นไปในอำนาจบังคับบัญชา

ทั้งนี้ เพราะว่าคนเราเกิดมาชาติหนึ่งมีอายุกันไม่เกิน ๑๐๐ ปี จะอยู่กันก็ปีก็แล้วแต่ ถ้าทุกคนตระหนักเป็นเบื้องต้นว่า ชีวิตมันเป็นของไม่เที่ยง กว่าจะมีชีวิตเติบโตขึ้นมาได้ ก็ต้องผ่านความทุกข์หรือความบีบคั้นต่าง ๆ มากมายสุดท้ายเมื่อเกิดมาแล้วเราก็พยายามแสวงหาสิ่งต่าง ๆ มาเป็นของตน แสวงหาความรู้ทรัพย์สินเงินทอง แสวงหาสามีภรรยา ครอบครัว ที่เราคิดว่าเป็นของเรา แต่สุดท้ายก็ไม่มีอะไรเป็นของเราจริง ๆ มันนำไปสู่ความเป็นอนัตตา ไม่มีตัวตนที่แท้จริง แม้แต่ร่างกายของเราก็ต้องลาจาก เพราะฉะนั้นแล้วกฎไตรลักษณ์ อนิจจัง ทุกขัง อนัตตา คือจึงเป็นธรรมนุญชีวิตที่ดีที่สุดของเรา เราทุกคนควรมีไว้ประจำใจ ต่อให้เราอำนาจมากแค่ไหนก็ตาม ยิ่งใหญ่แค่ไหนก็ตาม จะพยายามรักษาตัวตนไว้แค่ไหนก็ตาม สุดท้ายสิ่งที่เราคิดว่าเป็นของเราหรือเราคิดว่าไม่มีใครทำอะไรเราได้ ความตาย ความเจ็บไข้ได้ป่วยก็ต้องทำให้เราอยู่ในกฎไตรลักษณ์อยู่ดี

ฉะนั้น การที่สาวกขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าได้นำเอาพระบรมสารีริกธาตุมาประดิษฐานไว้ ณ ที่แห่งนี้แล้วสร้างองค์พระธาตุอิงฮังขึ้นเพื่อให้เป็นที่ประดิษฐานพระบรมสารีริกธาตุก็เพื่อให้พุทธศาสนิกชนได้กราบสักการบูชา แล้วให้พิจารณาเป็น “ปริศนาธรรม” คือการสร้างพระธาตุอิงฮังก็เพื่อให้เราได้ตระหนักว่าทุกสรรพสิ่งล้วนแล้วแต่ตกอยู่ในภายใต้กฎไตรลักษณ์ คืออนิจจัง ทุกขัง อนัตตา คนเราทุกคนเกิดมาก็ต้องมีการ เกิด แก่ เจ็บ ตาย เป็นธรรมดาของชีวิต เพราะฉะนั้นการที่เราได้มากกราบสักการบูชาองค์พระธาตุอิงฮัง ถ้าเราได้พิจารณาให้ลึกซึ้งเราก็คะ

เข้าใจชีวิตอันเป็นสังขารที่แท้จริงของชีวิตมนุษย์ สุดท้ายทุกคนก็ต้องตาย เพราะมันเป็นกฎของธรรมชาติ

สรุป การที่ประชาชนชาวแขวงสะหวันนะเขตได้เข้ามากราบสักการบูชาองค์พระธาตุอิงฮัง อันเป็นปูชนียสถานที่สำคัญทางพระพุทธศาสนานั้น จะทำให้ได้เข้าใจในหลักธรรมคำสอนขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าและได้พิจารณาว่าทุกสิ่งทุกอย่างไม่เที่ยงแท้แน่นอน แม้แต่องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าผู้เป็นพระสัพพัญญู คือ ผู้รู้ทุกสิ่งทุกอย่าง ก็ยังทรงดับขันธปรินิพพาน เพราะทุกสิ่งทุกอย่างล้วนแล้วแต่ตกอยู่ภายใต้กฎไตร ดังนั้น เราควรคำนึงว่าคนเราเกิดมาชาติหนึ่งมีอายุอยู่ไม่มากนัก ถ้าทุกคนตระหนักเป็นเบื้องต้นว่า ชีวิตมันเป็นของไม่เที่ยง กว่าจะมีชาติเติบโตขึ้นมาได้ ก็ต้องผ่านความทุกข์ หรือความบีบคั้นต่าง ๆ มากมายสุดท้ายเมื่อเกิดมาแล้วเราก็พยายามแสวงหาสิ่งต่าง ๆ มาเป็นของตน แสวงหาความรู้ทรัพย์สินเงินทอง แสวงหาสามีภรรยา ครอบครัว ที่เราคิดว่าเป็นของเรา แต่สุดท้ายก็ไม่มีอะไรเป็นของเราจริง ๆ มันนำไปสู่ความเป็นอนัตตา ไม่มีตัวตนที่แท้จริง แม้แต่ร่างกายของเราก็ต้องลาจาก แม้แต่องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าก็ต้องดับขันธปรินิพพาน และสรรพสิ่งก็เช่นกันเมื่อมีเกิด ก็ต้องมีแก่ และมีความเจ็บตายตามมาเสมอ เมื่อเราพิจารณาอย่างนี้แล้ว ก็จะเข้าใจในสังขารของชีวิตว่ามนุษย์เราสุดท้ายก็ต้องตาย เมื่อพิจารณาอย่างนี้แล้วก็จะทำให้เข้าใจชีวิต ความเป็นไปของชีวิต และการวางเป้าหมายชีวิตในทางกุศลธรรมต่อไป

๔.๔.๖ ทำให้เข้าใจธรรม

พระธาตุอิงฮังเป็นปูชนียสถานทางพระพุทธศาสนา เป็นที่ประดิษฐานพระบรมสารีริกธาตุของพระพุทธเจ้า เป็นศาสนสถานแบบผสมผสาน คือ ศาสนาพราหมณ์ผสมผสานพระพุทธศาสนา โดยเน้นหลักปรัชญาในทางพระพุทธศาสนา ซึ่งมีการโน้มน้าวเพื่อสอนสรรพสัตว์ในทางอ้อม เมื่อประชาชนได้เข้ามากราบสักการะองค์พระธาตุก็จะเข้าใจถึงหลักธรรมคำสอนที่ปรากฏอยู่ในองค์พระธาตุ เช่น พระธาตุทั้ง ๔ ด้าน หมายถึง อริยสัจ ๔ ซึ่งเป็นหลักธรรมหรือหลักความจริงอันประเสริฐ และมรรคมีองค์ ๘ ที่จะทำให้พ้นจากทุกข์ทั้งปวงอันได้แก่

๑) ทุกข์ คือ ความไม่สบายกาย ไม่สบายใจ เป็นสภาพของความลำบากทั้งทางกายและทางใจ

๒) สมุทัย คือ สาเหตุแห่งทุกข์นั้น ซึ่งความทุกข์ทั้งปวงมักเกิดจากความไม่รู้ ความไม่เข้าใจในโลก ความอ่อนประสพการณ์ในชีวิต ซึ่งความไม่รู้เหล่านี้เป็นสาเหตุแห่งทุกข์ทั้งปวง

๓) นิโรธ คือ ความไม่มีทุกข์ ซึ่งก็หมายถึงการเข้าใจในสมุทัย ความเข้าใจสาเหตุแห่งทุกข์ ความเศร้าหมองทั้งปวง

๔) มรรค คือ หนทางแห่งการดับทุกข์ ซึ่งพระพุทธองค์ตรัสไว้ว่า มรรคมีองค์ ๘ หรือ วิธีการดับทุกข์ทั้งปวงนั้นมีอยู่ ๘ ประการคือ สัมมาทิฐิ คือปัญญาเห็นชอบ สัมมาสังกัปปะ คือดำริชอบ สัมมาวาจา คือเจรจาชอบ สัมมากัมมันตะ คือการประพฤติดีงาม สัมมาอาชีวะ คือการทำ

มาหากินอย่างสุจริตชน สัมมาวายามะ คือความอุตสาหพยายาม สัมมาสติ คือการไม่ปล่อยให้เกิดความพลั้งเพลอ สัมมาสมาธิ คือการฝึกจิตให้ตั้งมั่น

นอกจากนี้ยังมี ฐาน ๓ ชั้น ที่ลดหลั่นกันเป็นลำดับ โดยมีความหมายตามหลักธรรมทางพระพุทธศาสนา คือ ไตรภูมิทั้งสามแห่งของชีวิตมนุษย์ ฐานชั้นล่าง หมายถึง กาลภพ คือ มนุษย์ฐานชั้นกลาง หมายถึง รูปภพ คือ เทวโลก ฐานชั้นบน หมายถึง อรูปภพ คือ พรหมโลก และปลายแหลมสุดขององค์พระธาตุมีความหมายคือ นิพพาน อันเป็นการหลุดพ้นไม่ได้กลับมาเวียนว่ายตายเกิดอยู่ในสังสารวัฏนี้อีกต่อไป ทั้งนี้ถ้าเราได้เข้ามากราบสักการะองค์พระธาตุแล้วพิจารณาหลักธรรมที่มีอยู่ในศิลปะการสร้างองค์พระธาตุเราก็จะเข้าใจธรรมะที่องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าได้ตรัสไว้ทุกอย่าง

สรุป พระธาตุอิงฮังเป็นศิลปะแบบผสมผสาน ซึ่งรอบองค์พระธาตุนั้นก็จะมีหลักปรัชญาทางพระพุทธศาสนา ดังนั้น ประชาชนที่เข้าไปกราบสักการะองค์พระธาตุ เมื่อพิจารณาปริศนาธรรมที่มีอยู่ในองค์พระธาตุนั้นแล้วก็จะเข้าใจถึงหลักธรรมคำสอนที่มีอยู่ภายในองค์พระธาตุ เช่น พระธาตุ ๔ ด้านหมายถึงอริยสัจ ๔ อันได้แก่ ทุกข์ สมุทัย นิโรธ มรรค และฐาน ๓ ชั้น ที่ลดหลั่นกันเป็นลำดับ หมายถึงไตรภูมิทั้ง ๓ ฐาน ชั้นล่าง หมายถึง กาลภพ คือ มนุษย์ ฐานชั้นกลาง หมายถึง รูปภพ คือ เทวโลก ฐานชั้นบน หมายถึง อรูปภพ คือ พรหมโลก และปลายแหลมสุดขององค์พระธาตุมีความหมายคือ นิพพาน อันเป็นการหลุดพ้นไม่ไห้กลับมาเวียนว่ายตายเกิดอยู่ในสังสารวัฏนี้อีกต่อไป

๔.๕ สรุป

การดูแลรักษาและอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมรอบองค์พระธาตุอิงฮังทางหน่วยงานภาครัฐและประชาชนในชุมชนหมู่บ้านธาตุอิงฮังได้ช่วยกันดูแลรักษาโดยการแบ่งหน้าที่กัน เช่น มีเจ้าหน้าที่ทำความสะอาด เจ้าหน้าที่จัดสรรความเป็นระเบียบเรียบร้อยและฝ่ายประชาสัมพันธ์ เพื่อให้ประชาชนหรือนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติที่เข้ามากราบสักการะองค์พระธาตุได้ช่วยกันดูแลรักษาและอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมช่วยกัน และมีการป้องกันมลภาวะรอบองค์พระธาตุ เช่น มีการปลูกต้นไม้รอบล้อมองค์พระธาตุเพื่อให้ปรับบรรยากาศและช่วยลดมลภาวะทางอากาศ จัดสรรสถานที่จอดรถไว้บริเวณภายนอกองค์พระธาตุ ไม่ให้เปิดเครื่องเสียงใด ๆ ภายในบริเวณรอบองค์พระธาตุเพื่อป้องกันมลภาวะทางเสียงและการจัดสรรให้มีที่ทิ้งขยะสำหรับชุมชน มีฝ่ายประชาสัมพันธ์เพื่อเป็นการปลูกจิตสำนึกให้แก่เยาวชนและนักท่องเที่ยวที่มากราบสักการะองค์ได้ทิ้งขยะให้ถูกที่

นอกจากนี้ พระธาตุอิงฮังยังมีความสำคัญต่อวัฒนธรรมหลายด้าน เช่น ด้านสถาปัตยกรรม เป็นศาสนสถานแบบขอมผสมผสานลาวล้านช้างกับอารยธรรมฮินดู ซึ่งมีลวดลายประดับประดาองค์พระธาตุล้วนเป็นลวดลายที่มีความหมายตามคติความเชื่อของศาสนาพราหมณ์ผสมพระพุทธศาสนา โดยเน้นปรัชญาของคนลาวในสมัยนั้น องค์พระธาตุประกอบด้วยฐาน ๓ ชั้น ลดหลั่นกันเป็นลำดับ ฐานล่างและฐานกลางเป็นศิลปะดั้งเดิม ส่วนฐานบนและยอดสถูปเป็นศิลปะสมัยล้านช้าง ฐานองค์

พระธาตุที่ซ้อนกัน ๓ ชั้น เปรียบเสมือนไตรภูมิทั้งสามซึ่งล้วนมีความหมายตามหลักธรรมในทางพระพุทธศาสนา ด้านประเพณี ประชาชนชาวแขวงสะหวันนะเขตได้ยึดถือปฏิบัติกันมาอันเป็นการสืบทอดมาจากบรรพบุรุษนั่นก็คือ ประเพณี ๑๒ เดือน และยังมีประเพณีที่ปฏิบัติกับองค์พระธาตุ เช่น ถ้าเข้ามาในบริเวณองค์พระธาตุนั้นถ้าเป็นสุภาพสตรีก็จะใส่ผ้าถุงถ้าเป็นสุภาพบุรุษก็จะแต่งตัวสุภาพเรียบร้อย เพื่อแสดงถึงความเคารพนอบน้อมต่อองค์พระธาตุ การปฏิบัติแบบนี้ก็จะ เป็นเอกลักษณ์และเป็นการสร้างคุณค่าทางจิตใจให้แก่ประชาชนชาวแขวงสะหวันนะเขต และเป็นการรักษาประเพณีอันดีงามให้คงอยู่ต่อไป

ทั้งนี้ พระธาตุยังมีความสำคัญต่อวิถีชีวิตของประชาชนชาวแขวงสะหวันนะเขตเป็นอย่างมาก เช่น ประชาชนชาวสะหวันนะเขตไม่ว่าจะเดินทางไป ณ แห่งหนตำบลใดก็ตามต้องบอกกล่าวต่อองค์พระธาตุ จะจัดงานมงคลหรืองานอวมงคล ก็ตามต้องมาบอกกล่าวหรือมาบนบานศาลกล่าวต่อองค์พระธาตุ และยังมีความสำคัญต่อจารีตของประชาชนชาวสะหวันนะเขตที่ได้ปฏิบัติสืบต่อกันมาคือ ในระหว่างเดือนธันวาคมของทุก ๆ ปีจะมีการจัดงานเฉลิมฉลององค์พระธาตุอย่างยิ่งใหญ่ ซึ่งจะมีประชาชนชาวลาวและนักท่องเที่ยวต่างชาติที่เดินทางเข้ามาเที่ยวชมในงานเป็นจำนวนมาก บุคคลใดที่เข้าไปกราบสักการบูชาองค์พระธาตุก็จะแต่งตัวให้สุภาพเรียบร้อย โดยเฉพาะสุภาพสตรีต้องใส่ผ้าถุงและแต่ละวันจะมีประชาชนนำดอกไม้ ธูปเทียน มาสักการะทุกวัน นอกจากนี้ประชาชนคนใดที่จะไปทำงานอยู่ต่างแดนหรือไปศึกษาเล่าเรียนอยู่ต่างแดน ก็จะมาบอกกล่าวต่อองค์พระธาตุเพื่อให้สิ่งศักดิ์สิทธิ์ ภายในพระธาตุอิงฮังนั้นปกป้องคุ้มครองและให้ชีวิตเจริญรุ่งเรือง ซึ่งสิ่งหนึ่งที่ประชาชนชาวแขวงสะหวันนะเขตได้ยึดถือปฏิบัติกันมาโดยตลอดนั่นก็คือหลักเบญจศีล ๕ ประการ และระเบียบกฎเกณฑ์ทางสังคม เช่น เคารพสิทธิของกันและกัน รู้จักใช้สิทธิของตนเองและแนะนำผู้อื่นให้รู้ เรียนรู้และทำความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสิทธิเสรีภาพ ปฏิบัติตามหน้าที่ของประชาชนคนลาวที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญ ดังนั้น ปฏิบัติตามหลักเบญจศีลและการปฏิบัติตามสิทธิของตนเองและผู้อื่นในสังคม รวมทั้งการปฏิบัติระเบียบกฎเกณฑ์เกี่ยวกับการปฏิบัติต่อองค์พระธาตุและการสำรวมจึงเป็นสิ่งที่ช่วยจัดระเบียบกฎเกณฑ์ให้สังคมสงบสุข พระธาตุอิงฮังยังเป็นศูนย์กลางในการคุ้มครองพฤติกรรมของประชาชนชาวแขวงสะหวันนะเขต เพราะประชาชนส่วนใหญ่จะนับถือพระพุทธศาสนา จึงได้ยึดหลักธรรมคำสอนขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเป็นแนวทางในการดำรงชีวิต นั่นก็คือ หลักศีล ๕ อันเป็นพื้นฐานและเป็นสิ่งควบคุมพฤติกรรมของมนุษย์ ซึ่งหลักธรรมทั้ง ๕ ข้อนี้ จะทำให้มนุษย์เราอยู่ด้วยกันอย่างสงบสุข เพราะเป็นหลักประพฤติปฏิบัติที่ไม่ทำให้เดือดร้อนแก่ตนเองและผู้อื่น และเป็นหลักแห่งความประพฤติปฏิบัติที่จะทำให้เกิดความสะอาดทางกายและวาจา

ทั้งนี้ ประชาชนชาวแขวงสะหวันนะเขต มีการดำรงชีวิตอยู่ร่วมกันอย่างมีความสันติสุข ถึงแม้ว่าจะมีความแตกต่างทางด้านเชื้อชาติ ศาสนา ภาษา วัฒนธรรมประเพณีก็ตาม เนื่องจากประชาชนที่อยู่ในสังคมนั้นล้วนแล้วแต่มีความเข้าอกเข้าใจซึ่งกันและกัน ดังนั้น การอยู่ร่วมกันในสังคมของประชาชนชาวแขวงสะหวันนะเขต จึงมีความสุข เพราะมีหลักธรรมคำสอนขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเป็นพื้นฐาน จึงทำให้อยู่ร่วมกันอย่างสงบสุขได้ ถึงแม้ว่าจะมีความแตกต่างทางด้านเชื้อชาติ ศาสนา ภาษา วัฒนธรรมประเพณีก็ตาม ทั้งนี้ ประชาชนชาวแขวงสะหวันนะเขตมีความศรัทธาต่อองค์พระธาตุอิงฮัง เพราะเป็นที่ประดิษฐานพระบรมสารีริกธาตุ (กระดูกสันหลัง) ของพระพุทธเจ้า ความศรัทธาที่ประชาชนชาวแขวงสะหวันนะเขตมีต่อองค์พระธาตุ ส่วนมากจะเชื่อในอำนาจความศักดิ์สิทธิ์ที่มีอยู่ในองค์พระธาตุ เพื่อให้คุ้มครองตนเองและครอบครัวให้แคล้วคลาดจากภัยอันตรายทั้งปวง ซึ่งความศักดิ์สิทธิ์ขององค์พระธาตุอิงฮังนั้นเกิดขึ้นด้วย พลาณภาพ ๕ ประการอันได้แก่ พุทธานุภาพ อัมมานุภาพ สังฆานุภาพ ปุญญานุภาพ เทวานุภาพ ดังนั้น ประชาชนเชื่อว่า การที่ได้มากราบสักการะองค์พระธาตุนั้นจะนำมาซึ่งความสุข ความเจริญ และการสร้างกุศลกับองค์พระธาตุนั้นจะมีอานิสงส์มากและเป็นแรงผลักดัน เป็นแรงจูงใจให้ประพฤติปฏิบัติตามหลักคำสอนของพระพุทธศาสนาในการที่จะสร้างกุศลคุณงามความดีต่างๆ โดยการตั้งจิตอธิษฐาน ยึดมั่นในศีล ทาน บำเพ็ญเพียรปฏิบัติธรรม เจริญสมาธิ ภาวนา เพื่อให้ชีวิตประสบแต่สิ่งดีงาม

นอกจากนี้ พระธาตุอิงฮังยังเป็นที่ยึดเหนี่ยวจิตใจของประชาชนชาวแขวงสะหวันนะเขตทุกๆ คน โดยเฉพาะชนชั้นปกครอง เช่น เจ้าแขวง เจ้าเมือง ผู้ใหญ่บ้าน ก่อนที่จะเข้ารับตำแหน่ง เพื่อความเป็นสิริมงคลในการบริหารปกครองบ้านเมือง ก็มาต้องไปขอพรจากองค์พระธาตุอิงฮัง เพราะมีความเชื่อในความศักดิ์สิทธิ์ขององค์พระธาตุอิงฮัง เชื่อว่าถ้าหากทำดีแล้วก็จะได้รับความคุ้มครองจากองค์พระธาตุทำให้เจริญก้าวหน้าในหน้าที่การงาน ไม่ว่าจะเป็นนักธุรกิจ พ่อค้าชาวยุโรปและประชาชนทั่วไปก่อนที่จะทำอะไรก็ต้องมากราบสักการะขอพรจากองค์พระธาตุ เพื่อให้สิ่งที่ตนเองกำลังทำอยู่นั้นได้ประสบผลสำเร็จ เพราะเป็นที่ประดิษฐานพระบรมสารีริกธาตุของพระพุทธเจ้า การที่เราได้เข้ามากราบสักการะองค์พระธาตุนั้นก็จะทำให้เราเกิดความรู้สึกไม่ให้เกิดไปในทางอกุศล อันเป็นที่ตั้งแห่งความดีงามและจะทำให้จิตใจเราเกิดความชุ่มชื้นเบิกบาน และสำรวมจิตใจไม่ให้เกิดไปในทางที่เป็นอกุศล ซึ่งประชาชนชาวสะหวันนะเขตส่วนมาก มีความปรารถนาที่จะได้มากราบสักการะองค์พระธาตุสักครั้งในชีวิต เมื่อได้มากราบสักการะบูชาองค์พระธาตุแล้วก็จะเกิดความปิติยินดีเป็นอย่างยิ่ง เกิดความเอิบอิ่มอยู่ในจิตใจ บางคนก็เข้ามากราบสักการะแล้วถึงกับร้องไห้เพราะเกิดความปิติอันแรงกล้า ซึ่งอาการอย่างนี้เป็นผลที่เกิดขึ้นจากความสงบของจิต ความสุขที่เกิดขึ้นนั้นมันอธิบายไม่ได้ นอกจากจะเกิดขึ้นกับตัวเอง ดังนั้น จึงพูดได้ว่าคนที่เข้ามากราบสักการะองค์พระธาตุนั้น ก่อนที่จะมาก็มีศรัทธาอันแรงกล้า เมื่อได้เข้ามาในบริเวณองค์พระธาตุก็เกิดความสุข เมื่อเกิดความสุข จิตใจก็มีสมาธิ เมื่อมีสมาธิ ก็ทำให้เกิดปิติอันแรงกล้าขึ้นก่อให้เกิดความศรัทธาซาบซึ้งในพระรัตนตรัย ทั้งนี้ เมื่อประชาชน

เข้ามาในบริเวณองค์พระธาตุต้องควบคุมการพฤติกรรมของตัวเองให้แสดงออกในทางที่ดีงาม สำรวม กาย วาจา และใจ เพื่อเป็นการเคารพต่อสถานที่สำคัญทางพระพุทธศาสนา และน้อมนำเอาหลักธรรม คำสอนขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ไปประพฤติปฏิบัติเพื่อให้เกิดเป็นสิริมงคลแก่ชีวิต

ทั้งนี้ พระธาตุอิงฮังยังมีความสำคัญต่อประวัติศาสตร์ชาติลาว เนื่องจากประวัติศาสตร์ชาติลาวและประวัติพระพุทธศาสนาที่เข้ามาในลาวจะมีความเชื่อมโยงกันมาโดยตลอด ไม่ว่าจะเป็นยุคสมัยใดตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน ผู้นำในอดีตทุก ๆ พระองค์ก็ให้ความช่วยเหลือและดูแลรักษาพระพุทธศาสนาโดยตลอด นอกจากนี้ พระธาตุอิงฮังก็มีความเชื่อมโยงกับพระพุทธศาสนาที่เข้ามาในประเทศลาว คือ ในสมัยพระเจ้าอโศกมหาราช พระองค์ได้ส่งสมณทูต เข้ามาเผยแผ่พระพุทธศาสนา ในดินแดนสุวรรณภูมิทั้งได้นำเอาพระบรมสารีริกธาตุคือ (กระดูกสันหลัง) ของพระพุทธเจ้ามาประดิษฐานไว้ภายในพระธาตุอิงฮัง เพื่อเป็นเครื่องหมายแทนสถานที่ปรินิพพานที่องค์สัมมาสัมพุทธเจ้าเสด็จปรินิพพานที่ป่าไม้อัง และสังคมในแขวงสะหวันนะเขตเป็นสังคมที่มีประวัติความเป็นมาอย่างยาวนาน มีเอกลักษณ์เป็นของตัวเองอย่างเห็นได้ชัดเจน เช่น การเคารพผู้อาวุโส มีความเกรงใจกัน มีความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ รู้จักเคารพสิทธิเสรีภาพของผู้อื่น มีจิตใจที่โอบอ้อมอารี ปัจจุบันประชาชนได้รับวัฒนธรรมประเพณีทางตะวันตกเข้ามาเป็นจำนวนมาก พร้อมทั้งสื่อสารสังคมออนไลน์ จึงทำให้สังคมเกิดการเปลี่ยนแปลงและเกิดปัญหาต่างๆ ตามมามากมายที่กระจายอยู่ในสังคม เพราะฉะนั้น การที่เข้ามาสักการะองค์พระธาตุ แล้วได้มาอยู่รวมกันก็จะมีช่วยเหลือเกื้อกูลและสร้างความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน มีความประนีประนอมในการอยู่รวมกัน และจะทำให้มีการสร้างความสัมพันธ์ที่ดีกับบุคคลในสังคม ทำให้เราเข้าใจสังคมมากขึ้น

นอกจากนี้ การที่ได้เข้ามากราบสักการะองค์พระธาตุจะทำให้ได้เข้าใจในหลักธรรมคำสอนของพระพุทธเจ้า ถ้าได้พิจารณาว่าทุกสิ่งทุกอย่างไม่เที่ยงแท้แน่นอน แม้แต่พระพุทธเจ้าผู้เป็นพระสัพพัญญู คือ ผู้รู้ทุกสิ่งทุกอย่าง ก็ยังทรงดับขันธปรินิพพาน เพราะทุกสิ่งทุกอย่างล้วนแล้วแต่ตกอยู่ภายใต้กฎไตร ดังนั้น เราควรคำนึงว่าคนเราเกิดมาชาติหนึ่งมีอายุอยู่ไม่มากนัก ถ้าทุกคนตระหนักเป็นเบื้องต้นว่า ชีวิตมันเป็นของไม่เที่ยง กว่าจะมีชีวิตเติบโตขึ้นมาได้ ก็ต้องผ่านความทุกข์ หรือความปীศันต่าง ๆ มากมายสุดท้ายเมื่อเกิดมาแล้วเราก็พยายามแสวงหาสิ่งต่าง ๆ มาเป็นของตน แสวงหาความรู้ทรัพย์สินเงินทอง แสวงหาสามีภรรยา ครอบครัว ที่เราคิดว่าเป็นของเรา แต่สุดท้ายก็ไม่มีอะไรเป็นของเราจริง ๆ มันนำไปสู่ความเป็นอนัตตา ไม่มีตัวตนที่แท้จริง แม้แต่ร่างกายของเราก็ต้องลาจาก แม้แต่องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าก็ต้องดับขันธปรินิพพาน และสรรพสิ่งก็เช่นกันเมื่อมีเกิด ก็ต้องมีแก่ และมีความเจ็บตายตามมาเสมอ เมื่อพิจารณาอย่างนี้แล้วก็จะทำให้เข้าใจชีวิต ซึ่งรอบองค์พระธาตุนั้นก็จะมีหลักปรัชญาทางพระพุทธศาสนา

ดังนั้น ประชาชนที่เข้าไปกราบสักการะองค์พระธาตุ เมื่อพิจารณาปรีศนาธรรมที่มีอยู่ในองค์พระธาตุแล้วก็จะเข้าใจถึงหลักธรรมคำสอนที่ปรากฏอยู่ภายในองค์พระธาตุ เช่น พระธาตุ ๔ ด้าน หมายถึงอริยสัจ ๔ อันได้แก่ ทุกข์ สมุทัย นิโรธ มรรค และฐาน ๓ ชั้น ที่ลดหลั่นกันเป็นลำดับ หมายถึงไตรภูมิทั้ง ๓ ฐาน ชั้นล่าง หมายถึง กาลภพ คือ มนุษย์ ฐานชั้นกลาง หมายถึง รูปภพ คือ เทวโลก ฐานชั้นบน หมายถึง อรูปภพ คือ พรหมโลก และปลายแหลมสุดขององค์พระธาตุมีความหมายคือนิพพาน อันเป็นการหลุดพ้นไม่ให้กลับมาเวียนว่ายตายเกิดอยู่ในสังสารวัฏอีกต่อไป ซึ่งเป็นเป้าหมายสูงสุดของพระพุทธศาสนา